Region Hovedstaden
Koncern Miljø

Indberetning om jordforurening 2012

Hoveddel

Indberetning om jordforurening 2012 Maj 2013
REGION
Koncern Miljø Region Hovedstaden

Kolofon

Titel:
Region Hovedstadens indberetning om jordforurening 2012 til Miljøstyrelsen

Udgiver:
Region Hovedstaden
Koncern Miljø
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

www.regionh.dk

Udgivelsesår: 2013

Copyright:
Region Hovedstaden har ophavsret på fotos og tegninger.
Gengivelse af de øvrige dele af indberetningen er tilladt med tydelig kildeangivelse.

Indholdsfortegnelse

Indledning 4

Regionernes opgave med jordforurening og råstoffer 7

Prioritering i henhold til strategi overfor jordforurening 10

Udfordringer i de kommende år 12

Kortlægning af jordforurening 15

Oprensning af forurening 21

Status for jordforureningsopgaverne 23

Udvikling af nye metoder og teknikker 24

Boligejernes rettigheder og muligheder 26

Borgerrettede opgaver 28

Samarbejde med andre myndigheder om beskyttelse af grundvandet 30

Store jordforureninger 33

Ressourceanvendelsen i 2012 34

Planlagt ressourceanvendelse i 2013 35

Udviklingen i ressourceanvendelsen 36

Planlagt indsats i 2013 38

Bilag - i separat bilagsdel

Bilag 1 Oversigt over den forventede offentlige indsats
Bilag 2 Beskrivelse af status for de store jordforureninger
Bilag 3 Oversigt over de store jordforureninger
Bilag 4 Oversigt over regionens udviklingsprojekter i 2012

Indledning

Region Hovedstaden har sammen med de øvrige regioner ansvaret for den offentlige indsats overfor jordforurening i Danmark. Regionerne skal opspore, kortlægge, undersøge og oprense forurenet jord med det formål at sikre rent drikkevand og menneskers sundhed.

Ud over arbejdet med den offentlige indsats er regionerne også involveret i en lang række opgaver i forbindelse med fx byggeri på forurenede grunde og besvarelse af forespørgsler fra borgere og ejendomsmæglere om konkret jordforurening.

Denne redegørelse beskriver Region Hovedstadens arbejde med jordforureningsområdet i 2012. Redegørelsen er udarbejdet efter Miljøstyrelsens "Cirkulære om indberetninger om jordfowrurening". Redegørelsen og den elektroniske indberetning af oplysninger om forurenede grunde udgør tilsammen Region Hovedstadens indberetning for 2012 til Miljøstyrelsen.

Region Hovedstaden har i 2012 i runde tal brugt knap en femtedel af ressourcerne på at opspore, kortlægge og undersøge mulig forurening. Mere end tre femtedele på at afgrænse, oprense og overvåge forurening, mens den sidste del er brugt på lovpligtige borgerrettede opgaver, it, ledelse og planlægning.

Regionens opgaver med jordforurening og råstoffer

Region Hovedstadens opgaver på jordforureningsområdet kan overordnet opdeles i to hovedområder:

- Opgaver med den offentlige indsats, og
- borgerrettede opgaver.

Derudover arbejder regionen med forskellige opgaver på råstofområdet, bl.a. råstofplanlægning og dispensationer til deponering af uforurenet jord i råstofgrave.

Opgaverne med den offentlige indsats

Regionens arbejde med den offentlige indsats består i at opspore, undersøge og fjerne de forureninger som:

- Truer det grundvand, der bruges eller kan bruges til drikkevand, eller
- Udgør en risiko for menneskers sundhed – enten fordi forureningen påvirker indeklimaet i fx en bolig eller udgør en risiko ved kontakt med den forurenede jord.

Formålet med den offentlige indsats er ikke at fjerne alle forureninger – kun de forureninger, som udgør en risiko overfor drikkevandet og menneskers sundhed. Derfor er det heller ikke nødvendigt at oprense samtlige jordforureninger i Danmark.

Faserne i den offentlige indsats

Opgaven med den offentlige indsats på jordforureningsområdet er stor og kompleks og indeholder typisk følgende faser:

1. Først indsamles historiske oplysninger om aktiviteter, som kan være årsag til jordforurening. Har regionen begrundet mistanke om forurening, kortlægges grunden på vidensniveau 1.
2. Viser en indledende undersøgelse, at der er forurenet, kortlægges grunden på vidensniveau 2.
3. Den næste fase kan være en undersøgelse der af grænser forureningen, så regionen bedre kan vurdere risikoen og afgøre, om grunden skal renses op. På de fleste grunde er det ikke nødvendigt at fjerne forureningen. På nogle grunde må regionen dog overvåge forureningen for at være sikker på, at den ikke spreder sig og skaber problemer andre steder.
4. Hvis forureningen udgør en risiko for drikkevandet eller menneskers sundhed renses den op.

Oprensningen kan indebære, at der skal installeres et teknisk anlæg, der fremadrettet skal sikre drikkevandet eller sikre indeklimaet i en bolig. Det tekniske anlæg er en del af oprensningen, og skal ofte være i gang i mange år.

Faserne i den offentlige indsats fremgår af figuren på næste side.

Alle faser i den offentlige indsats er i princippet lige vigtige og en forudsætning for de efterfølgende faser. De indledende kortlægningsfaser er således afgørende for en optimal behandling af sagerne og for den forebyggende effekt af indsatsen. Regionens erfaring er, at et jævnt flow i faserne er meget vigtigt for at udnytte ressourcerne bedst muligt.

Den konkrete vurdering af risikoen fra forureningen er afgørende for, hvor hurtigt regionerne prioriterer forureningen videre til næste fase i den offentlige indsats. Der kan gå flere år fra en forurenet grund bliver kortlagt, til den bliver undersøgt nærmere og eventuelt renset op.

Som figuren viser, er det nødvendigt at foretage en historisk gennemgang og vurdering af hele 100 grunde, og at undersøge helt op til 50 af disse grunde, for at lokalisere de 1-4 grunde, der er så forureningsbelastede i forhold til drikkevandet eller menneskers sundhed, at de skal renses op.

Figuren viser også, at mange sager kan afsluttes på baggrund af undersøgelser. Enten fordi grunden ikke er forurenet. Eller fordi forureningen ikke har spredt sig, eller er så begrænset, at den ikke udgør en risiko for drikkevandet eller menneskers sundhed. Forureningen kan også ligge så dybt nede i jorden, at den ikke udgør en risiko.

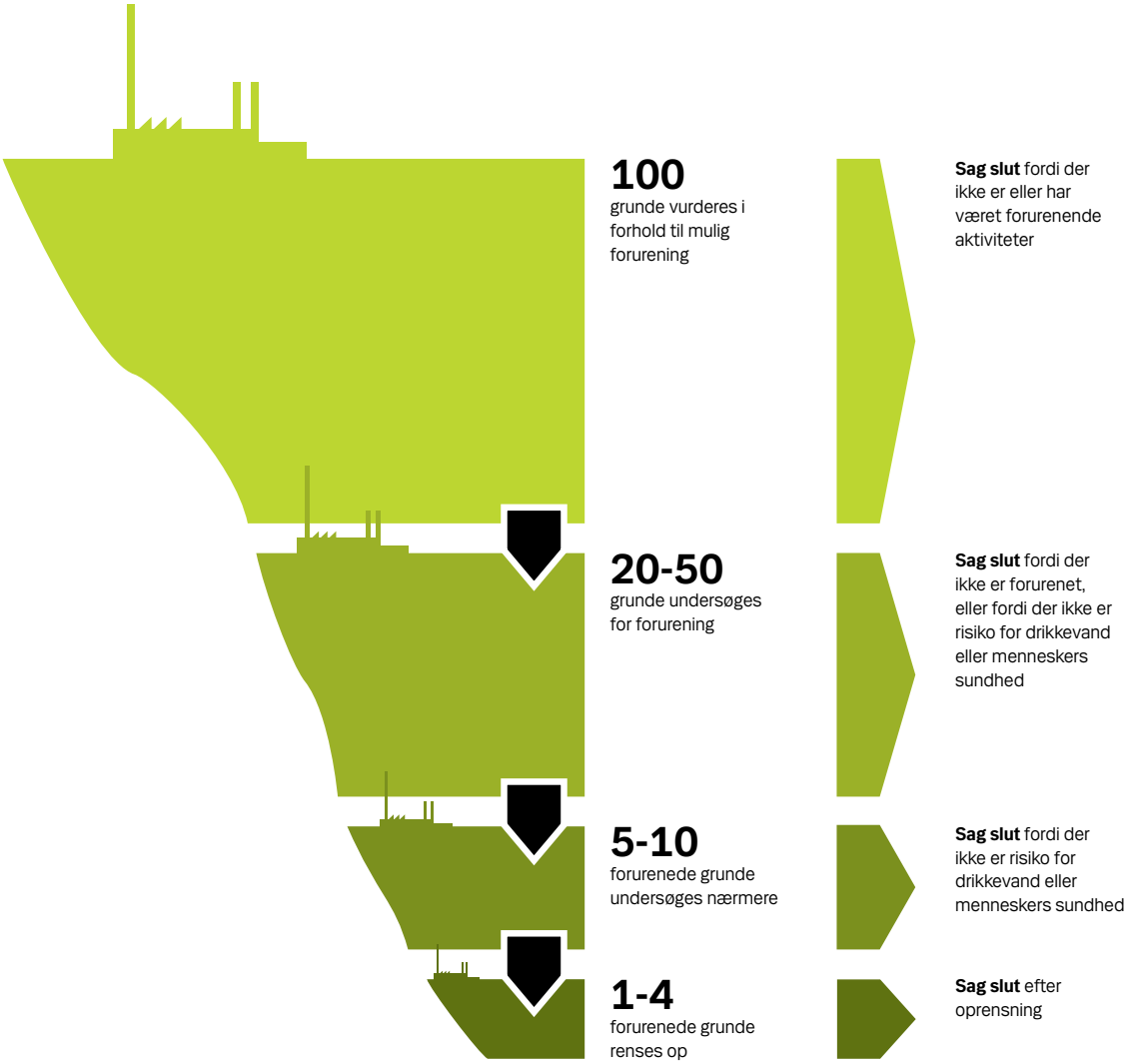

Ud af 100 grunde, hvor regionen har begrundet mistanke om, at der kan være forurenet, ender 1-4 grunde med en egentlig oprensning. De fleste sorteres fra undervejs, enten fordi der ikke findes forurening eller fordi forureningen ikke udgør en risiko.

Oprensning er derfor ikke påkrævet. Ligesom råd og vejledning til borgerne i mange tilfælde er tilstrækkeligt til at sikre borgernes sundhed og skabe tryghed i forhold til at bo på en forurenet grund.

Borgerrettede opgaver

Ud over den offentlige indsats har regionerne en lang række andre myndighedsopgaver, som er direkte relateret til borgerne. Det drejer sig bl.a. om:

- Opgaver knyttet til særlige rettigheder og muligheder for boligejere med kortlagte grunde.
- Rådgivning og vejledning til borgere om sundheds risiko ved jordforurening.
- Besvarelse af forespørgsler fra ejendomsmæglere, advokater og borgere om konkret jordforurening, fx i forbindelse med køb og salg af ejendomme.
- Udtalelser i forbindelse med byggeri og ændret anvendelse på forurenede grunde.
- Godkendelse af privat finansierede forurenings undersøgelser og oprensninger i forbindelse med fx salg og byggeri.
- Godkendelse af undersøgelser og oprensning på nedlagte tankstationer udført og betalt af Oliebranchens Miljøpulje.

Indvinding af grus nær Reerslev ved Hedeland

Råstofområdet

Inden for råstofområdet arbejder Region Hovedstaden med følgende hovedopgaver:

- Kortlægning og planlægning af, hvor der kan graves efter råstoffer (sand, grus, sten, ler og kalk)
- Initiativer der kan fremme genanvendelse og naturhensyn
- Dispensation til deponering af uforurenet jord i råstofgrave
- Tilsyn med tilladelser til deponering af jord i råstofgrave
- Udstedelse af påbud, hvis der sker ulovlig deponering af jord i råstofgrave.

Råstofplan 2012

Råstofplan 2012 blev vedtaget af Regionsrådet den 14. maj 2013.

Som grundlag for Råstofplan 2012 er der udført en indledende geologisk kortlægning efter sand og grus i den sydvestlige del af regionen. Og gennemført 21 miljøscreeninger af graveområder for sand og grus. Derudover er der i 18 områder udført tekniske undersøgelser, for at vurdere, om der findes en lerressource.

Råstofplan 2012 er ledsaget af en miljøvurdering der dokumenterer, at råstofindvinding kan ske under hensyn til natur, miljø og kultur. I miljøvurderingen af råstofplanen er der desuden inddraget en række miljøpolitiske emner, som naturhensyn, grundvand, transport og CO_2 samt affald og genanvendelse, der fremadrettet skal sætte fokus på at reducere forbruget af råstoffer og skabe nye muligheder for både genanvendelse samt anvendelse af råstofgrave.

Regionen har desuden behandlet 261 kommunale planer, der har været i høring, og som eventuelt arealmæssigt kan påvirke muligheden for råstofindvinding.

Dispensation til at deponere jord

Siden 1998 har det været forbudt at deponere jord i råstofgrave, da det kan medføre forurening af grundvandet og dermed drikkevandet. Regionen kan i særlige tilfælde give dispensation til deponering af uforurenet jord i råstofgrave.

Regionen har i 2012 udført fire tilsyn i forbindelse med tilførsel af jord til råstofgrave. Forbuddet mod deponering er blevet indskærpet over for én entreprenør, og der er foretaget én politianmeldelse af en grundejer i forbindelse med ulovlig deponering i en tidligere grusgrav.

Regionen har udført omfattende miljøundersøgelser af ca. 3 mio. tons jord som ulovligt er deponeret i Lynge grusgrav. Med undersøgelserne kunne regionen dokumentere, at den deponerende jord overvejende var uforurenet, og at der fandtes forurening i to mindre delområder, som derfor har været genstand for nærmere undersøgelser og risikovurdering. På baggrund af en både teknisk og juridisk vurdering arbejdede regionen i 2012 på en lovliggørelse af den deponerede jord.

Natur- og Miljøklagenævnet har stadfæstet tre afgørelser, hvor regionen havde meddelt afslag på ansøgninger om dispensation til at deponere jord. Ved årsskiftet 2012/2013 verserer der desuden tre klagesager over regionens afgørelser, som bliver behandlet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Prioritering i henhold til strategi overfor jordforurening

Det ville være mest nærliggende, at regionen først kortlagde alle de muligt forurenede grunde og derefter prioriterede, i hvilken rækkefølge grundene skal undersøges og eventuelt renses op. Dette er desværre ikke muligt, idet der allerede i dag er fundet mange forureninger, som akut truer drikkevandet. Region Hovedstaden har derfor fundet en balance mellem at have et konstant fokus på at oprense disse forureninger og samtidigt gennemføre kortlægningen.

Strategi overfor jordforurening

Region Hovedstaden har siden 2007 arbejdet efter regionsrådets politisk vedtagne "Strategi for jordforurening". Strategien fastlægger de overordnede mål og retningslinjer for, hvordan indsatsen mod jordforurening skal prioriteres.

STRATEGI FOR JORDFORURENING

Region Hovedstadens strategi har fire mål for indsatsen overfor jordforurening:

- Borgernes sundhed må ikke trues af jord- og grund vandsforureninger
- De økonomiske midler skal anvendes optimalt
- Information skal give borgerne mulighed for at handle fornuftigt i egen interesse
- Regionens viden og udvikling skal ske ud fra internationale erfaringer og metoder i tæt samarbejde med forskningsverdenen

Det overordnede mål er, at indsatsen udføres på de forurenede grunde, hvor der vil være størst miljø- og sundhedsmæssig effekt af indsatsen. Det betyder, at regionen prioriterer indsatsen for at beskytte drikkevandet og indeklimaet i boliger højere end indsatsen mod jordforurening, som alene udgør en risiko ved kontakt med jorden, fx jord i haver. Forurening, som alene udgør et problem med kontakt med jorden, kan i de fleste tilfælde afhjælpes ved at følge nogle simple råd, hvorefter risikoen stort set er fjernet. Forurening, der påvirker indeklimaet, skal derimod ofte afhjælpes ved tekniske tiltag, der skal holdes i gang i mange år.

Det er et konstant dilemma for regionen at prioritere mellem drikkevandet og indeklimaet, for i princippet vægter Region Hovedstaden at beskytte drikkevandet og menneskers sundhed lige højt. På grund af det store behov for drikkevand i hovedstadsregionen, prioriterer regionen dog i praksis at bruge flere midler på den generelle beskyttelse af drikkevandet, som gavner alle borgere, end på at sikre indeklimaet i boliger som alene gavner enkelte borgere.

Indsatsen for at sikre drikkevandet

Region Hovedstadens arbejde med at sikre drikkevandet sker ud fra følgende prioritering:

- De største drikkevandsressourcer med god kvalitet prioriteres højst.
- Mindre drikkevandsressourcer med godt drikkevand prioriteres også højt, hvis afstanden til alternativ vandforsyning er stor (og en omlægning af vandforsyningen derfor vil være meget dyr).
- I områder, hvor drikkevandet indvindes under ældre by- og industriområder, vil der kun ske en indsats, hvis en konkret miljømæssig og økonomisk analyse viser, at der kan opnås en væsentlig og blivende effekt på kvaliteten af grundvandet.

De største drikkevandsressourcer med god kvalitet er placeret inden for de områder, som er udpeget som "områder med særlige drikkevandsinteresser" (OSD). OSD dækker 60 procent af regionens areal. Hér indvindes godt 90 procent af regionens drikkevand. Knap en fjerdedel af de forurenede grunde ligger inden for områder med særlige drikkevandsinteresser. Undersøgelser og oprensninger i disse områder vil derfor kunne sikre stort set alt det drikkevand, der indvindes i regionen i dag og fremover.

De sidste 10 procent af drikkevandet indvindes

under by- og ældre industriområder. Disse områder er udpeget som "områder med drikkevandsinteresser" (OD) og dækker 34 procent af regionens areal. Her findes halvdelen af de forurenede grunde i Region Hovedstaden. Oprensninger i de ældre by- og industriområder vil derfor kun redde 10 procent af drikkevandet i regionen, mens omkostningerne til undersøgelser og oprensninger vil være meget store.

På de sidste seks procent af regionens areal er kvaliteten af grundvandet så ringe, at vandet ikke kan bruges til drikkevand. Her findes den sidste fjerdedel af de forurenede grunde.

Indsatsen for at sikre menneskers sundhed

Sideløbende med indsatsen med at sikre drikkevandet arbejder Region Hovedstaden også målrettet med indsatsen mod forurening, der kan true menneskers sundhed. Her er indsatsen rettet mod forurening på boliggrunde, børneinstitutioner og offentlige legepladser.

Regionens indsats er primært rettet mod forurening med stoffer, der kan dampe op af jorden og ind i bygninger og dermed udgøre en risiko for indeklimaet i boliger. Det skyldes, at mennesker som udgangspunkt er mere udsatte overfor forurening, som påvirker indeklimaet i en bolig end overfor forurening som udelukkende er et problem ved kontakt med jorden, fx i en have.

Et af regionens særlige fokusområder i udvikling af nye metoder og teknikker er netop rettet mod at udvikle et nyt koncept for, hvordan man én gang for alle kan sikre indeklimaet i boliger på forurenede grunde.

I perioden fra 2008 til 2011 gennemførte Region Hovedstaden en særlig indsats for at sikre, at børn i børneinstitutioner ikke bliver påvirket af eventuel jordforurening. Den særlige indsats skal ses i lyset af, at børn i 0-6 års alderen er mere udsatte og følsomme overfor jordforurening end voksne. Efter endt indsats har regionen ikke kendskab til flere forurenede børneinstitutioner. Skulle det vise sig, at der er flere forurenede børneinstitutioner, vil de indgå i regionens prioritering.

Udfordringer i de kommende år

I de kommende år står Region Hovedstaden overfor en række udfordringer i forhold til prioriteringen af den offentlige indsats på jordforureningsområdet.

Løsningen af den samlede jordforureningsopgave vil tage adskillige årtier, og den økonomiske udfordring i forbindelse med den samlede opgave er stor. Mens opsporingen af forurenede grunde i alt væsentlig forventes afsluttet inden for de kommende 10 år, vil den opfølgende oprensningsindsats tage betydelig længere tid på grund af de store økonomiske omkostninger. Med den nuværende viden og det nuværende budget forventer regionen, at det vil kræve yderligere 50 års indsats, før alle nødvendige oprensninger er gennemført.

Derfor er det væsentlig, at Region Hovedstaden:

- Løser opgaven i den rigtige rækkefølge, dvs. har en klar prioritering i indsatsen, som hviler på en klar og gennemsigtig risikoanalyse/vurdering af behovet for indsats og omfanget af denne
- Anvender de metoder til kortlægning, undersøgelse og oprensning, som er tekniske, økonomiske og miljømæssig mest optimale
- Anvender helhedsvurderinger, herunder miljøøkonomiske betragtninger i forbindelse med prioritering af indsats og valg af løsninger.

Ændring af jordforureningsloven

Den 1. januar 2014 ændres jordforureningsloven så de jord- og grundvandsforureninger, som udgør en risiko for recipienter (vandløb, søer og havet) også bliver omfattet af loven og dermed en del af regionens opgaver med den offentlige indsats. Det er ikke tilfældet i dag.

Baggrunden for lovændringen er EU's Vandramme-direktiv, der trådte i kraft i 2000. Direktivet skal sikre, at alle EU-landenes vandløb, søer, kystvande og grund-vand bliver beskyttet – også mod påvirk-ninger fra jordforurening. Implementeringen af Vandrammedirek-tivet i Danmark betyder derfor, at der skal gøres en indsats ved de jordforureninger, som udgør en risiko for recipienter.

Regionen har i dag ingen opgørelse over, hvor mange jordforureninger, der kan udgøre en risiko for vandløb, søer og havet. Da der ikke følger penge med fra staten, vil det blive en stor udfordring for Region Hovedstaden at skulle håndtere disse forureninger samtidig med de forureninger, der truer drikkevandet og menneskers sundhed.

Kortlægning ved mistanke om forurening

Regionen er ved at være færdig med "mistanke"-kort-lægningen i områderne med særlige drikkevandsinter-esser. De sidste tre procent af områderne som mangler at blive kortlagt er til gengæld kendetegnet ved at have et stort antal muligt forurenede grunde. Det samme kendetegner områderne med drikkevandsinteresser, som ikke er kortlagt færdig endnu.

En særlig udfordring bliver de resterende byområder med et stort antal forureningskilder, som ligger meg-et tæt på hinanden. I de kommende år er Region Hovedstaden derfor nødt til nøje at følge udviklingen i "mistanke"-kortlægningen og fastlægge principper for den fremtidige fremgangsmetode for kortlægningen. Helt specifikt arbejder regionen i 2013 på en strategi for, hvordan "mistanke"-kortlægningen skal gribes an i Københavns og Frederiksberg kommuner.

Boligejernes særlige rettigheder og muligheder

Boligejere har en særlig ret til at få deres "mistanke"-kortlagte grund undersøgt af regionen indenfor et år. Det er Region Hovedstadens erfaring, at en gennemgang og vurdering af i størrelsesorden 600 grunde resulterer i, at der årligt kommer 60-80 anmodninger fra boligejere om en undersøgelse.

Boligejernes særlige ret til en undersøgelse betyder derfor, at regionen må tilpasse antallet af "mistanke"-kortlægninger til de ressourcer, regionen har til rådighed til undersøgelser. Ellers risikerer regionen at være nød-saget til kun at undersøge forurening på boliggrunde, hvor risikoen ofte er kontakt med forurenet jord i haven, på bekostning af især den indsats som skal sikre drikkevandet.

Undersøgelser og oprensninger af forurening på bolig-

grunde udført gennem værditabsordningen, sker også uden om regionens miljø- og sundhedsmæssige prioritering af den offentlige indsats. Undersøgelserne og oprensningerne skal sættes i gang, når staten har disponeret midler hertil. Regionen har derfor ingen indflydelse på, hvornår oprensningerne skal finde sted. Oprensningerne kan desuden falde i store sammenhængende puljer. Regionen skal afsætte ressourcer til at varetage disse opgaver, hvilket betyder, at den miljø- og sundhedsprioriterede indsats nogle gange må prioriteres ned og andre gange prioriteres op.

Forurening som truer indeklimaet

Regionen forventer de kommende år at få kendskab til flere og flere boliggrunde, hvor forureningen truer indeklimaet. Her skal regionen gennemføre omfattende undersøgelser og oprensninger, der skal prioriteres på lige fod med de forureninger, som truer drikkevandet.

Det bliver en stor udfordring for regionen at foretage den rigtige prioritering, således at der fortsat er balance imellem regionens drikkevandsbeskyttende indsats og indeklimaindsatsen.

Det stiller også store krav til regionens kommunikation med de berørte borgere at forklare på en god og oplysende måde, hvorfor nogle borgere må vente i flere år på regionens afhjælpning af indeklimarisikoen. Og hvilke tiltag borgerne selv kan gøre for at mindske risikoen indtil regionens indsats gennemføres.

Borgerrettede opgaver

Med det stadigt stigende antal kortlagte grunde forventer regionen i fremtiden at skulle behandle flere borgerrettede opgaver end i dag – både i forhold til rådgivning af borgerne, forespørgsler om konkret forurening, og i forhold til byggeri og ændret anvendelse på kortlagte grunde.

Regionen kan ikke planlægge disse opgaver på samme måde som den miljø- og sundhedsprioriterede indsats. Fælles for opgaverne er, at de som udgangspunkt skal behandles hurtigt for ikke at fastlåse borgerne i en uheldig situation, hvad enten det drejer sig om et forestående salg eller et byggeprojekt. Opgaverne kan derfor i en periode medføre en nedprioritering af regionernes opgaver med den offentlige indsats.

Samtidig udgør de private bygherrers egen indsats langt det største antal oprensninger i regionen. Indsatsen bidrager dermed til en effektiv løsning af forureningsproblemer – om end der oftest ikke er tale om oprensning af de mest miljøbelastende forureninger.

I tabellen ses antallet af sager, regionen har behandlet i forbindelse med de borgerettede opgaver i perioden fra 2008 til 2012. Det fremgår, at antallet af undersøgelser og oprensninger betalt af private grundejere og bygherrer er steget voldsomt i perioden til trods for den økonomiske krise. Det samme gør sig gældende i forhold til antallet af forespørgsler har også været stigende siden 2008. Til gengæld er antallet af sager om forurening på nedlagte tank- og servicestationer ved at ebbe ud i takt med, at Oliebranchens Miljøpulje er færdig med at undersøge og rense op på de tusindvis af nedlagte benzinsalg rundt om i Danmark.

Balance mellem kortlægning og oprensning

Region Hovedstaden har i dag maksimal fokus på oprensning af jord- og grundvandsforurening og brugte fx i 2012 halvfjerds procent af driftsmidlerne på de opgaver, der er direkte relateret til oprensning af forurening. Ligesom Regionsrådet flere gange har ydet ekstrabevilling til jordforureningsområdet netop med henblik på gennemførelse af endnu flere oprensninger, herunder til udvikling af nye metoder til oprensning af forurening.

Med det forventede store antal forurenede grunde (op mod 20.000), der kan være i Region Hovedstaden, er regionen imidlertid nødt til at arbejde bredt med alle jordforureningsområdets faser i forhold til den offentlige indsats. Både i forhold til at få overblikket over, hvor forureningerne er med henblik på at kunne prioritere den videre indsats de rigtige steder, og i forhold til samtidig at oprense de forureninger, som allerede i dag udgør en risiko for det grundvand, der bruges til drikkevand og i forhold til menneskers sundhed.

Oprenses der inden overblikket indenfor et indvindingsopland er skabt, kan oprensningerne i værste fald være helt spildt. Og det kan vise sig, at midlerne havde været bedre brugt i forhold til en helt anden forurening eller en helt anden truet vandindvinding.

Borgerrettede opgaver	2008	2009	2010	2011	2012
Myndighedsbehandling i forbindelse med undersøgelser og oprensninger udført og betalt af private grundejere og bygherrer	715	924	1165	1573	1500
Myndighedsbehandling i forbindelse med den indsats Oliebranchens Miljøpulje gennemfører på nedlagte tankstationer	210	359	175	75	32
Besvarelse af forespørgsler om konkret jordforurening	23.000	25.000	31.000	28.000	30.500

Antallet af de forskellige borgerrettede opgaver i perioden fra 2008 til 2012

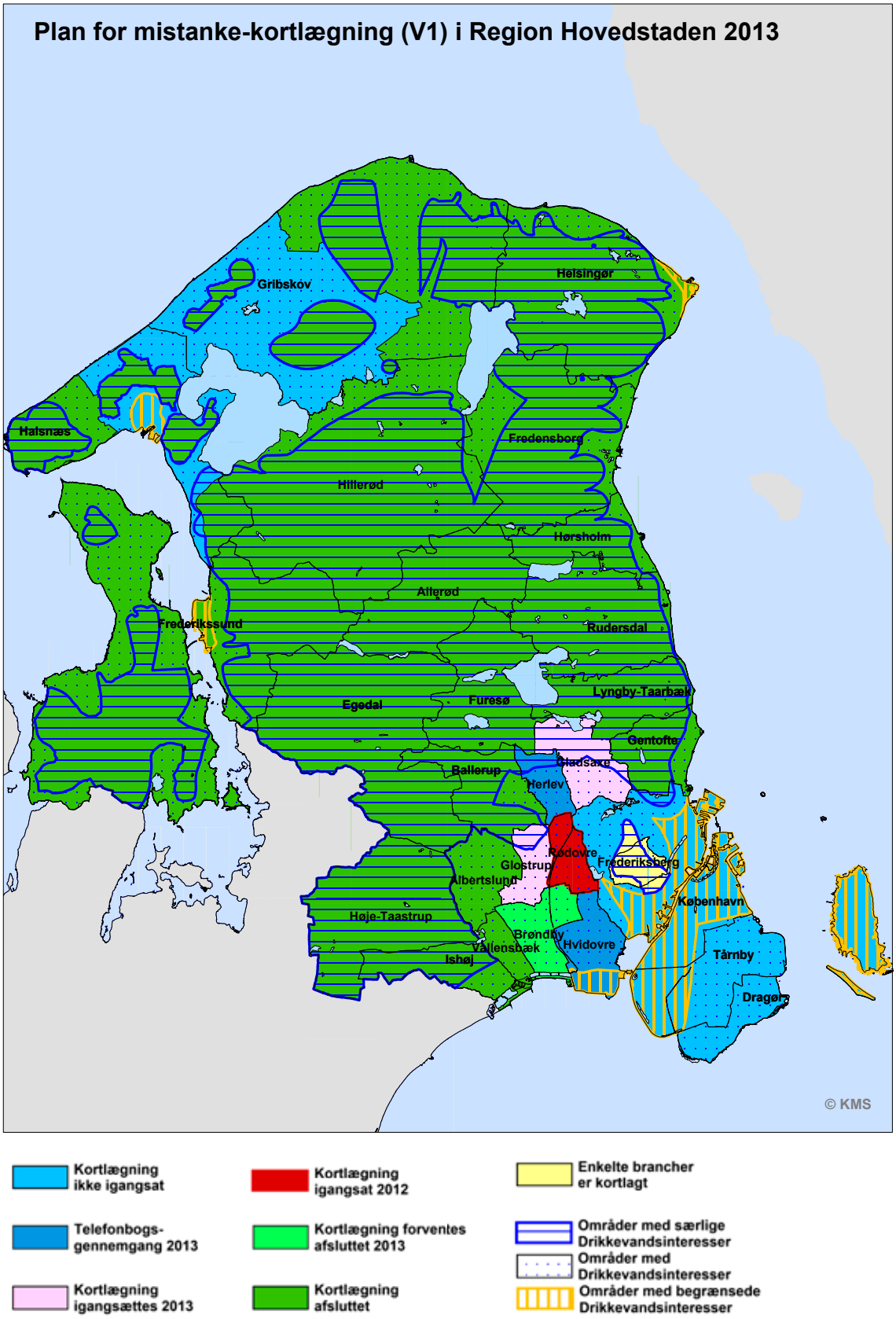
Plan for mistanke-kortlægning (V1) i Region Hovedstaden 2013
Gribskov
Helsingør
Halsnæs
Fredensborg
Hillerød
Hørsholm
Allerød
Frederikssund
Rudersdal
Lyngby-Taarbæk
Egedal
Furesø
Gentofte
Gladsaxe
Ballerup
Herlev
Rødovre
Glostrup
Frederiksberg
Albertslund
København
Høje-Taastrup
Brøndby
Vallensbæk
Hvidovre
Tårnby
Ishøj
Dragør
© KMS
Kortlægning ikke igangsat
Kortlægning igangsat 2012
Enkelte brancher er kortlagt
Telefonbogs-gennemgang 2013
Kortlægning forventes afsluttet 2013
Områder med særlige Drikkevandsinteresser
Områder med Drikkevandsinteresser
Kortlægning igangsættes 2013
Kortlægning afsluttet
Områder med begrænsede Drikkevandsinteresser

Kortlægning af jordforurening

Kortlægning af forurening udgør grundlaget i regionens arbejde med den offentlige indsats overfor jordforurening. Regionen bruger årligt omkring en femtedel af driftsmidlerne på at opspore, kortlægge og undersøge forureninger.

Kortlægningen sikrer, at regionen:

- Har det nødvendige overblik over truslerne fra jordforureninger,
- Bedst muligt kan prioritere den offentlige indsats med undersøgelser og oprensninger, og dermed sikre, at den vigtigste indsats gennemføres først,
- Kan give den rigtige rådgivning til borgerne i forhold til jordforurening.

Kortlægningen sikrer også, at der ikke sker ukontrolleret spredning af jordforurening. Og at den fremtidige anvendelse af de forurenede grunde sker under hensyn til forureningen.

Hvis regionen ikke har dette overblik, vil der være forureninger som ikke bliver fundet og renset op. Og i værste fald kan regionen bruge penge på at rense de "forkerte" forureninger op.

Regionen skal kortlægge alle jordforureninger, uanset om forureningerne er omfattet af den offentlige indsats eller ej.

KORTLÆGNING AF JORDFORURENING
Jordforurening bliver kortlagt på to vidensniveauer:

- Vidensniveau 1 er baseret på en mistanke om forurening ud fra de aktiviteter, der har været på grunden ("mistanke"-kortlægning).
- Vidensniveau 2 er baseret på en konkret konstateret forurening i jorden ("videns"-kortlægning).

Status for "mistanke"-kortlægningen

I 2012 har regionens arbejde med "mistanke"-kortlægningen primært omfattet muligt forurenede grunde i Brøndby, Glostrup, Herlev, Hvidovre og Rødovre kommuner.

Kortet på modsatte side og tabellen viser fremdriften i regionens arbejde med "mistanke"-kortlægningen. Som det fremgår, er "mistanke"-kortlægningen afsluttet på 77 procent af hele regionens areal. Det fremgår også, at regionen har gennemført "mistanke"-kortlægningen i 97 procent af områderne med særlige drikkevandsinteresser.

	"Mistanke"-kortlægningen afsluttet i
Hele regionen	77 %
Inden for områder med særlige drikkevandsinteresser	97 %
Inden for områder med drikkevandsinteresser	52 %
Inden for områder med begrænsede drikkevandsinteresser	5 %

Opgørelse af hvor store dele af regionens areal "mistanke"-kortlægningen er afsluttet ved udgangen af 2012

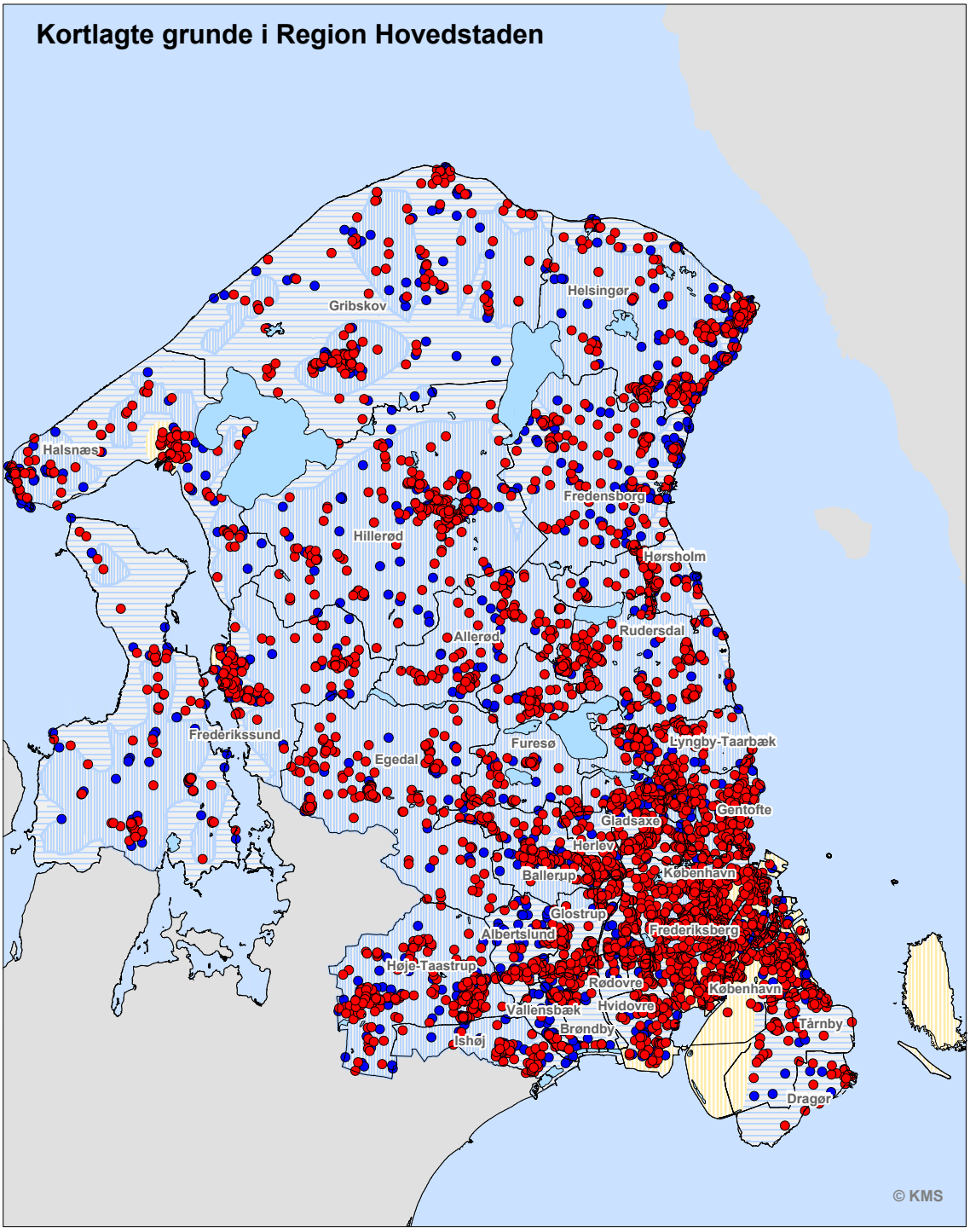
Kortlagte grunde i Region Hovedstaden
Helsingør
Gribskov
Halsnæs
Fredensborg
Hillerød
Hørsholm
Rudersdal
Allerød
Frederikssund
Furesø
Lyngby-Taarbæk
Egedal
Gentofte
Gladsaxe
Herlev
Ballerup
København
Glostrup
Frederiksberg
Albertslund
Høje-Taastrup
Rødovre
København
Hvidovre
Vallensbæk
Tårnby
Brøndby
Ishøj
Dragør
© KMS
Drikkevandsinteresser
Områder med særlige Drikkevandsinteresser
Områder med Drikkevandsinteresser
Områder med begrænsede Drikkevandsinteresser
Kortlagte grunde pr. 31/12-2012
Muligt forurenet grund (kortlagt på Vidensniveau 1)
Forurenet grund (kortlagt på Vidensniveau 2)

I 2012 HAR KORTLÆGNINGSINDSATSEN BL.A. OMFATTET:

- Vurdering af, om 684 grunde skulle kortlægges som muligt forurenede.
- Undersøgelse af 201 grunde, hvor forurening kan true drikkevandet eller indeklimaet.

Kortlægningsindsatsen i de kommende år

I dag mangler Region Hovedstaden at gennemføre den systematiske "mistanke"-kortlægning i Brøndby, Frederiksberg, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Hvidovre, Københavns og Rødovre kommuner, på Amager (Dragør og Tårnby Kommuner) samt i dele af Gribskov og Halsnæs kommuner.

I Vestegnskommunerne og tilstødende kommuner uden for København og Frederiksberg forventer regionen at skulle vurdere ca. 3.400 grunde – hvoraf halvdelen (1.700 stk.) sandsynligvis skal "mistanke"-kortlægges, fordi der har foregået aktiviteter som kan forurene jorden og drikkevandet. Halvdelen af de "mistanke"-kortlagte grunde (850 stk.) forventes at være særligt kritiske i forhold til oppumpningen af drikkevandet, fordi der kan være forurenet med fx klorerede opløsningsmidler. Disse 850 grunde skal derfor undersøges med henblik på at afgøre, om de er forurenede eller ej.
Udgangspunktet er, at kortlægningen er begyndt i de kommuner, hvor der ligger områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Derefter følger de kommuner, hvor der er meget vand og af god kvalitet i indvindingsoplande, men som ikke er OSD. Endelig er den eksakte rækkefølge påvirket af praktiske udfordringer, fx hvis regionen har vanskeligt ved at få adgang til kommunens arkiver.

Kortlægningen udføres i samarbejde med kommunerne, som har stor viden om, hvor der gennem tiden har været forskellige industrier, og har det historiske materiale, som er essentielt for kortlægningsarbejdet.

I skemaet herunder er listet status for kortlægningsopgaven ved udgangen af 2012 samt regionens forventede aktiviteter i løbet af de kommende fem år.

Antal kortlagte grunde

Der er i dag kortlagt mere end 6100 grunde i Region Hovedstaden. Det er 271 flere end året før. I 2012 udgik 68 grunde helt af kortlægningen.

En del af de grunde, der er "mistanke"-kortlagt bliver hvert år undersøgt af regionen. Hvis der er forurenet bliver grunden "videns"-kortlagt. Hvis der ikke er forurenet annulleres kortlægningen.

Beliggenheden af de kortlagte grunde fremgår af kortet på side 16, mens antallet af kortlagte grunde siden 2007 fremgår af tabellen.

Kommune	Opslag i telefonbøger	Vurdering af "mistanke-kortlægning"	Indledende undersøgelser af særligt grundvandskritiske stoffer
Albertslund	Afsluttet	Afsluttet	Afsluttes i 2013
Brøndby	Afsluttet	Afsluttes i 2013	Opstart i 2013
Gladsaxe	Yderligere opfølgning på gennemgangen	Fortsætter i 2013 og frem	Fortsætter i 2013
Glostrup	Afsluttet	Opstart i 2013	Opstart i 2013
Herlev	Afsluttes i 2013	Opstart i 2014 eller 2015 og afsluttes i 2016	Opstart i 2015 og afsluttes i 2017
Hvidovre	Opstart og afsluttes i 2013	Opstart i 2014 eller 2015 og afsluttes i 2016	Opstart i 2015 og afsluttes i 2017
Ishøj	Afsluttet	Afsluttet	Afsluttes i 2013
Rødovre	Afsluttet	Fortsætter i 2013 og frem	Opstart evt. i 2013
Vallensbæk	Afsluttet	Afsluttet	Fortsætter i 2013

Status for den prioriterede kortlægning i 2013-2017 i Region Hovedstaden (ultimo 2012)

Antal kortlagte grunde	2007	2008	2009	2010	2011	1212[1]
Mistanke om forurening	1542	1758	1824	1860	1893	1983
Konstateret forurening	2967	3109	3308	3721	3835	3987
Både mistanke om og konstateret forurening	55	61	77	95	117	146
I alt	4564	4928	5209	5676	5845	6116

Antal kortlagte grunde i Region Hovedstaden
[1] Af tekniske årsager er antallet af kortlagte grunde først opgjort pr. 17. april 2013

Borebil. Der bores et hul ned i jorden. Fra hullet udtages prøver af jorden som analyseres for indhold af forurenende stoffer

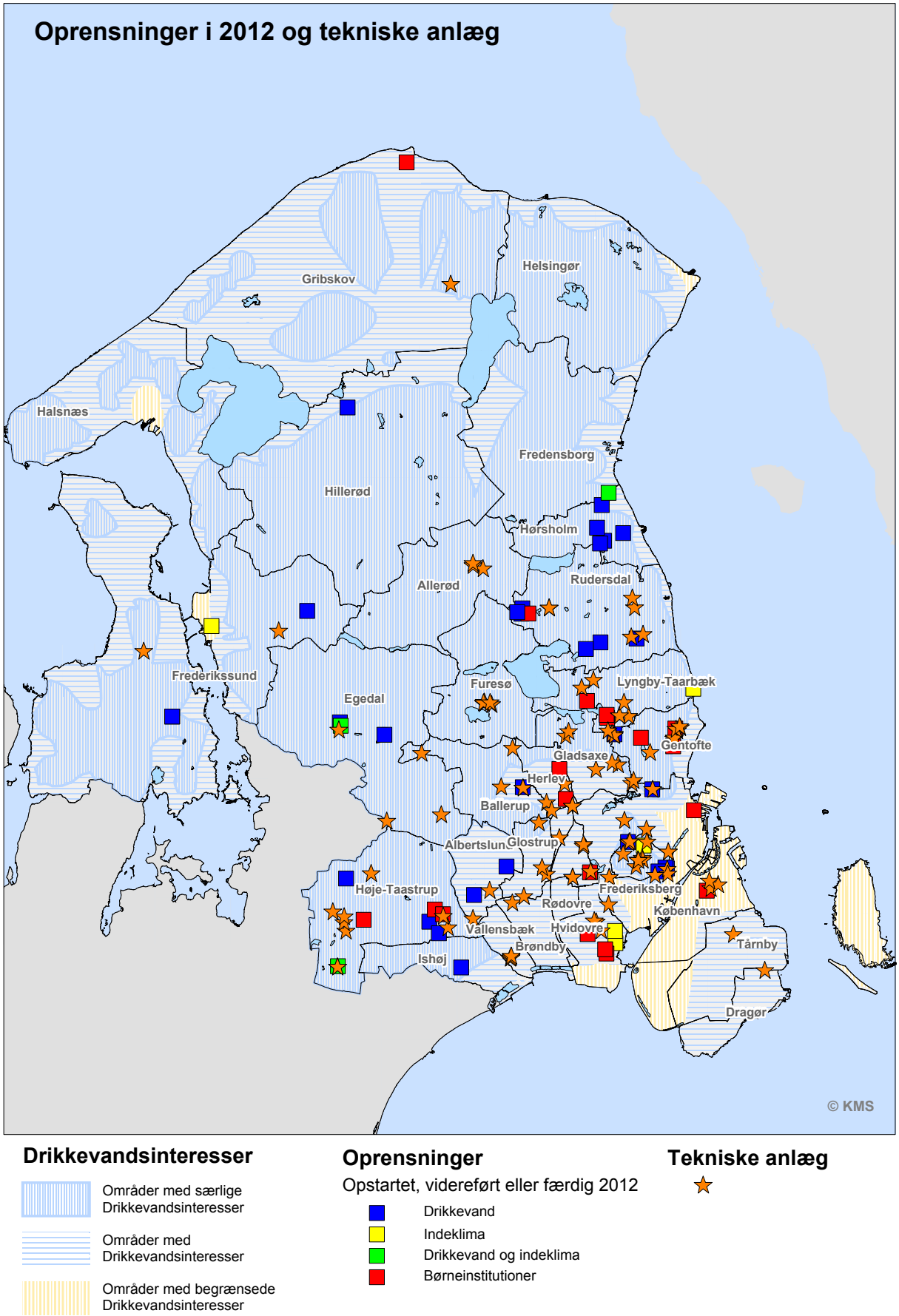

Kortet viser de grunde, hvor regionen i 2012 har oprenset forurening eller har tekniske anlæg.

Oprensning af forurening

Informationsskilt ved et af regionens tekniske oprensningsanlæg

Region Hovedstaden bruger hovedparten af midlerne på de opgaver, der er direkte relateret til oprensning af forurening, som truer drikkevandet eller menneskers sundhed. Arbejdet med oprensninger omfatter flere faser:

- **Afgrænsende undersøgelse** udføres med henblik på at kende den præcise udbredelse af foru reningen. Resultatet af undersøgelsen danner bag grund for en nærmere vurdering af forurenings risikoen og beslutning om, hvorvidt og hvordan forureningen skal renses op.
- **Selve oprensningen.** Det kan fx være at grave forureningen op. Dermed fjernes forureningen og risikoen hurtigt én gang for alle.
  Oprensningen kan også være en in-situ oprensning, som strækker sig over kortere eller længere tid. In-situ oprensning betyder, at forureningen bliver ren set op det sted, hvor jorden ligger, i stedet for at grave den forurenede jord op.
  Ligesom ved opgravningen fjerner in-situ oprens ningen også forureningen og risikoen relativt hurtigt. Endelig kan oprensningen være en kombination af flere metoder (teknikker).
- **Drift af tekniske anlæg** er nødvendig i mange sager – ofte fordi forureningen ikke kan fjernes (graves væk), og derfor må pumpes op via grundvandet. Det tekniske anlæg fjerner ikke forureningsproble-met, men sikrer, at forureningen ikke spreder sig til fx det nærliggende vandværk. Det tekniske anlæg skal ofte være i gang i mange år.
- **Udvikling af nye metoder og teknikker** med henblik på at gøre oprensninger billigere og hurtigere, end det er muligt i dag. Det er nødvendigt at udvikle nye metoder og teknikker, da der er forureninger, som ikke kan renses op med de metoder, der kendes i dag.

	Videregående undersøgelser	Oprensning	Drift af tekniske anlæg	Overvågning
Nye sager startet	37	6	3	1
Sager igangsat tidligere år	37	35	97	48
Sager der i alt er arbejdet på i 2012	74	41	100	69

Oversigt over sager omfattet af den videregående indsats

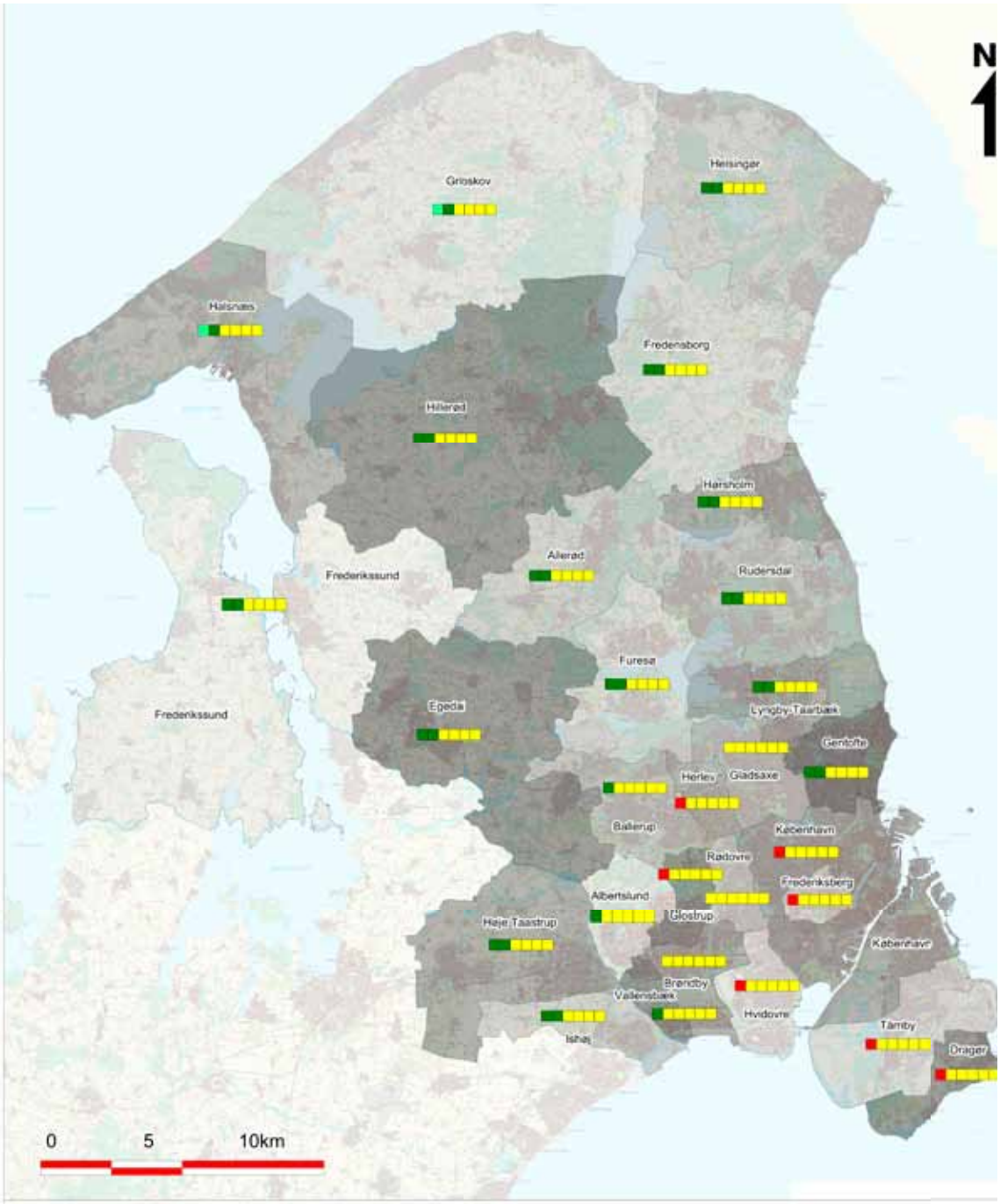

FORKLARING

Rækkefølge af kasser

1	2	3	4	5	6

1: Mistanke kortlægning

2. Indledende undersøgelser overfor grundvandskritiske stoffer.

3: Undersøgelser forud for oprensning Grundvandskritiske stoffer.

4: Indledende undersøgelser Øvrige stoffer.

5: Undersøgelser forud for oprensning Øvrige stoffer.

6: Oprensning i forhold til at sikre drikkevand og menneskers sundhed.

Farven af kasserne

Fremdrift af kortlægning

- Opgave afsluttet
- Opgave delvist afslutte
- Opgave igang
- Opgave ikke påbegynd

Status for jordforureningsopgaverne

På kortet ses en status for, hvor langt arbejdet med hovedopgaverne inden for jordforureningsområdet er i de enkelte kommuner. Det fremgår, at arbejdet med den systematiske "mistanke"-kortlægning af jordforurening (kortlægning på vidensniveau 1) er gennemført i 16 kommuner, påbegyndt i fem kommuner, og mangler i syv kommuner.

I 2012 blev det politisk besluttet at opprioritere "mistanke"-kortlægningen i kommunerne vest og nord for København. Kortlægningen og indledende undersøgelser af særligt grundvandskritiske stoffer skal gennemføres i løbet af de kommende fem år. De særligt grundvandskritiske stoffer er primært klorerede opløsningsmidler, der bl.a. har været brugt til rensning af tøj og rengøring af metaldele.

Det er også politisk besluttet, at der i 2013 skal udarbejdes en strategi for "mistanke"-kortlægningen af jordforurening i Frederiksberg og Københavns kommuner.

Oversigten viser, at der er udført indledende undersøgelser af de særlige grundvandskritiske stoffer (primært klorerede opløsningsmidler) i 15 af de 16 kommuner, hvor "mistanke"-kortlægningen er gennemført. Med denne baggrund har regionen et samlet overblik over, hvilke grunde, der er forurenet med klorerede opløsningsmidler i disse kommuner. På baggrund af en konkret vurdering afgør regionen herefter, i hvilken rækkefølge de forurenede grunde skal undersøges nærmere. Efter denne undersøgelse vurderer regionen, om en given forurening skal renses op. Og i hvilken rækkefølge oprensninger skal ske.

Den opfølgende indsats med nærmere undersøgelser og oprensninger følger i "halen" på den indledende indsats med "mistanke"-kortlægning og indledende undersøgelser. Det vil sige, at den opfølgende indsats i forhold til drikkevandet lige nu primært sker i områder med særlige drikkevandsinteresser.

Når de indledende undersøgelser af de særligt grundvandskritiske stoffer (primært klorerede opløsningsmidler) er gennemført, går regionen videre med indledende undersøgelser af andre stoffer, som også er farlige i forhold til drikkevandet og menneskers sundhed, men ikke lige så farlige som klorerede opløsningsmidler. Disse undersøgelser danner grundlag for, om andre typer af forurening også skal undersøges nærmere og eventuelt renses op.

Det fremgår af oversigten, at de øvrige hovedopgaver – undersøgelser forud for oprensning og selve oprensningerne – er påbegyndt i alle kommuner i regionen. I mange kommuner er dette et udtryk for, at regionen arbejder systematisk med opgaven i den pågældende kommune. I andre kommuner er det et udtryk for den indsats, de daværende amter påbegyndte.

At hovedopgaverne er i gang i en række kommuner, men ikke færdiggjort, er ikke et tegn på, at de daværende amter er gået usystematisk frem. Det er et udtryk for, at amterne var nødt til at tage sig af de værste forureninger først. Det samme gælder i dag. Hvis regionen får kendskab til en kraftig forurening, kan det være nødvendigt at undersøge forureningen, selv om den findes i et område, der reelt set ikke er prioriteret "her og nu".

I oversigten på næste side ses, hvornår hovedopgaverne på jordforureningsområdet forventes afsluttet i Region Hovedstaden. Oversigten er et bedste bud og bygger på regionens skøn over, hvor mange forurenede grunde, der forventes at være sammenholdt med de ressourcer, der erfaringsmæssigt bevilliges til opgaverne på jordforureningsområdet.

Oversigten tager ikke højde for den ændring af lovgivningen, der træder i kraft 1. januar 2014. En ændring der medfører, at regionerne i fremtiden også får ansvar for de jordforureninger, som kan påvirke vandkvaliteten i overfladevand (åer, søer, havet) og natur (vådområder). Disse forureninger skal i givet fald håndteres og prioriteres sideløbende med de forureninger, der truer drikkevandet og menneskers sundhed.

JORDFORURENING

Hvornår hovedopgaverne forventes afsluttet i Region Hovedstaden

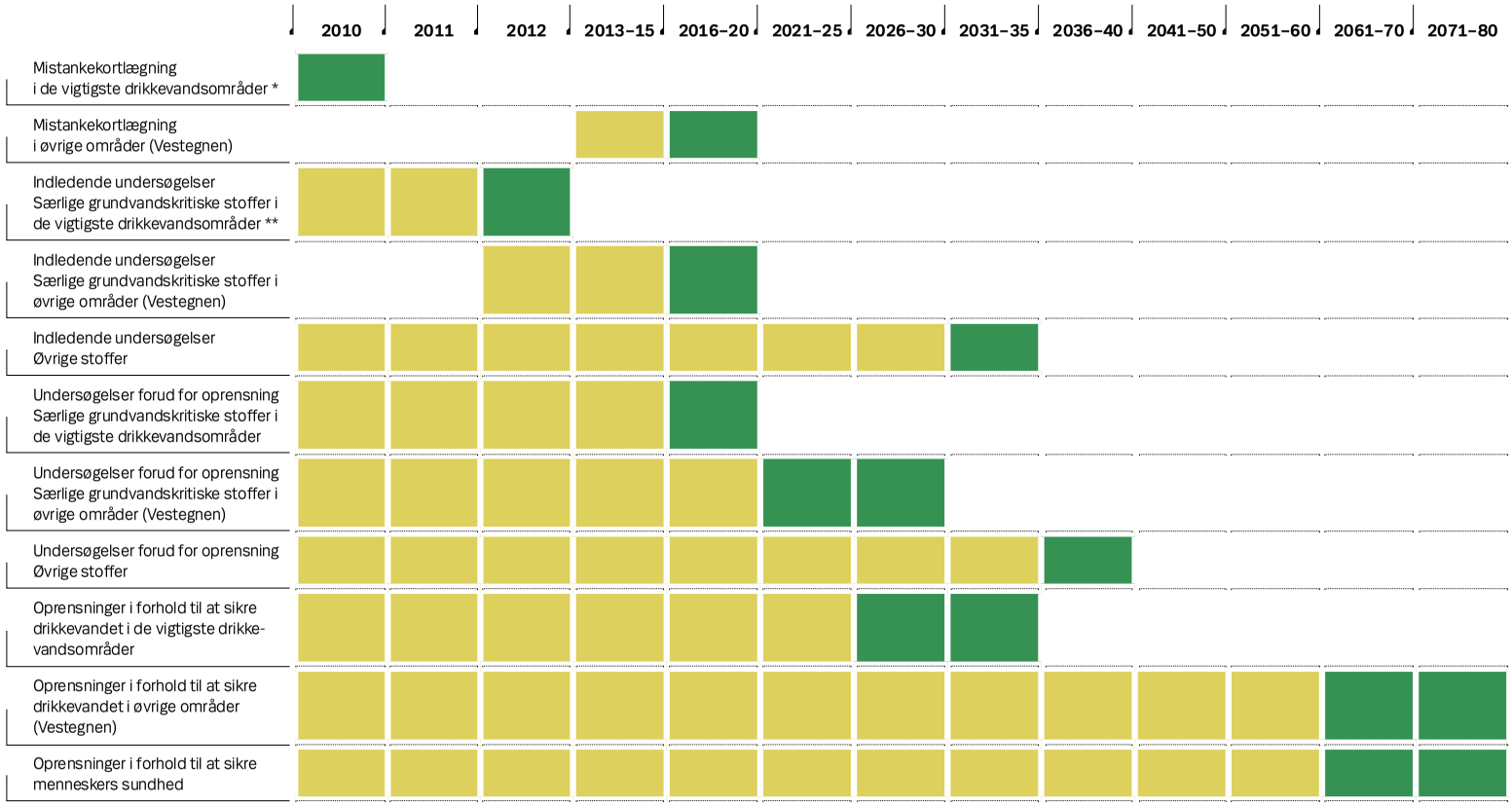

Signaturforklaring

* Mistankekortlægningen er gennemført i 97 procent af de vigtigste drikkevandsområder

** Indledende undersøgelser af særligt grundvandskritiske stoffer i de 97 procent af de vigtigste drikkevandsområder, hvor mistankekortlægningen er gennemført

Oversigten omfatter ikke Frederiksberg og Københavns kommuner, samt resten af Amager

Udvikling af nye metoder og teknikker

Region Hovedstaden har i øjeblikket kendskab til ca. 1200 grunde, hvor forureningen enten truer drikkevandet eller truer indeklimaet i boliger. På en del af grundene skal der foretages en eller anden form for oprensning. Dertil kommer de forureninger, som endnu ikke er fundet. Der ligger med andre ord en stor opgave og venter.

Region Hovedstaden arbejder derfor aktivt med at udvikle og afprøve nye metoder og værktøjer, så indsatsen mod jord- og grundvandsforurening og sikring af indeklimaet fremover kan gennemføres hurtigere, billigere og mere effektivt, end det er muligt i dag. Det er nødvendigt både i forhold til at få de kritiske forureninger renset op i tide og i forhold til, at der er forureninger, som ikke kan renses op med de metoder, der kendes i dag. Regionen ønsker endvidere at sikre, at metoderne er så bæredygtige som muligt i forhold til energiforbrug og miljøbelastning.

> Mantraet for metodeudviklingen i jordforurening er: Hurtigt, godt, billigt og bæredygtigt

Regionens udviklingsprojekter gennemføres i samarbejde med andre regioner, Miljøstyrelsen, danske og udenlandske forskningsinstitutioner, producenter og rådgivere.

Regionen har i øjeblikket særlig fokus på udvikling af to områder indenfor oprensning:

- Oprensning af forurening i moræneler og
- sikring af indeklimaet i boliger.

Regionens kommende fokusområde er det primære grundvandsmagasin i kalken. På dette område er regionen så småt ved at indsamle viden og forberede udvikling af metoder til at undersøge og oprense forurening i grundvandsmagasinet/kalken.

I bilag 4 findes en oversigt over de konkrete udviklingsprojekter, som regionen har arbejdet med i 2012.

Oprensning af forurening i moræneler

Den helt store udfordring, når regionen skal oprense forurening er, at der findes massive mængder af moræneler i undergrunden i Region Hovedstaden. Moræneler indeholder sand, grus og sten, men består fortrinsvist af ler. Hvis man spilder olie eller klorerede opløsningsmidler ud på moræneler, vil stofferne ganske langsomt trænge ind i leret - en proces som tager mange år. Det er meget vanskeligt at få stofferne ud igen, når de først er spredt ind i den tætte ler, med mindre man graver forureningen væk på traditionel vis eller koger den bort.

Afgravning kan være en god løsning, hvis der ikke er for langt ned til forureningen eller der strømmer grundvand gennem forureningen. En anden mulighed er bortkogning af forureningen. Dette er en metode, hvor man ved hjælp af lange dypkogere opvarmer forureningen i jorden til kogepunktet, hvorefter dampene suges op og renses.

Afgravning og bortkogning er begge effektive løsninger, men desværre også løsninger med stor miljøbelastning. Region Hovedstadens udviklingsarbejde retter sig derfor mod at finde mere miljøvenlige alternativer til disse løsninger.

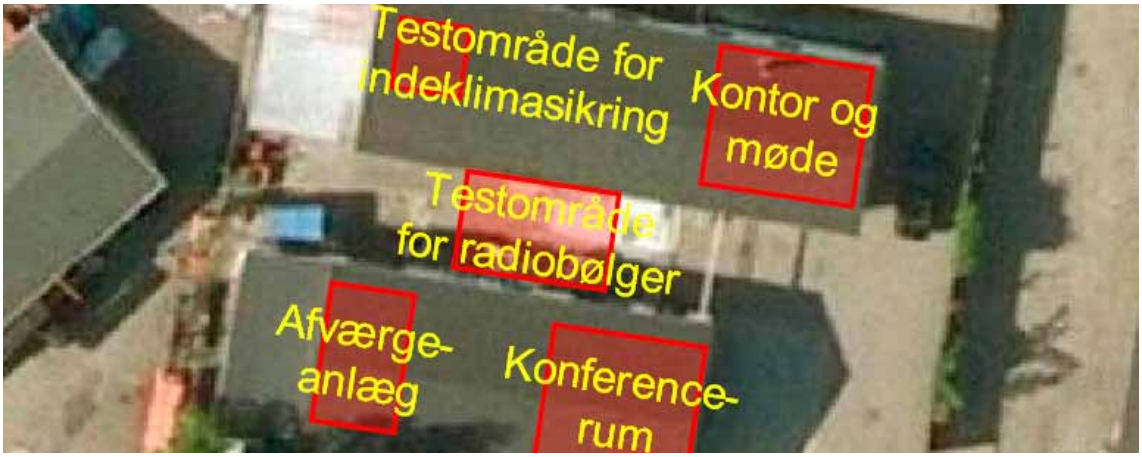

Regionens testgrund hvor der skal indrettes innovationslaboratorium og kontor- og mødefaciliteter

Sikring af indeklimaet i boliger

I regionen er der også mange forureninger, hvor dampe kan sive fra jordforureningen op i boliger og dermed udgøre et problem for indeklimaet.
De gængse metoder til sikring af indeklimaet er alle baseret på byggetekniske ændringer, hvor man tætner fundamentet og sørger for, at der er ventilation under gulv. Forureningen bliver ikke som sådan fjernet, men den forhindres i at dampe op i husene. Det er dyre metoder med begrænset holdbarhed. De kræver desuden, at regionen løbende holder øje med, at indeklimasikringen ikke er gået i stykker.

Regionen har derfor i 2011 igangsat et større projekt, hvor der tænkes "ud af boksen" for at udvikle et helt nyt koncept til langtidsholdbar indeklimasikring. I 2012 er der udviklet fire koncepter, der skal gennemgås teknisk og testes over en periode på tre til fire år.

Testgrund

Regionen har i 2012 købt en forurenet ejendom, som skal anvendes til test af nye metoder indenfor undersøgelser og afværge af jord- og grundvandsforureninger.

Det er ofte en udfordring at finde en egnet grund til test af metoder og teknologier. Problemet er, at regionen normalt er nødt til at arbejde på anden mands grund, og det medfører en del problemer:

- Udviklingsprojekter tager længere tid
- Logistikken er mere kompleks, når der skal gennemføres udviklingsprojekter samtidig med, at det fx skal være muligt for grundejer at drive sin virksomhed
- Der er større risiko for fejlslagen indsats
- Det kan være svært og det tager tid at finde den rigtige grund, når udviklingsprojektet er klart
- Det er kompliceret at anvende anden mands ejendom til fremvisning, undervisning mm.
- Tests af metoder til indeklimasikring er ikke muligt

For at komme udenom disse problemer og for at have en egnet testgrund "ved hånden", har regionen købt en forurenet grund i et industrikvarter i Skovlunde. Der er en større jordforurening med klorerede opløsningsmidler på ejendommen. Ejendommen er bebygget og derfor velegnet både til test af undersøgelses- og oprensningsmetoder og til test af metoder til sikring af indeklima.

Bygningerne, som alle er i god stand, er oplagte at anvende til innovationslaboratorium. Innovationslaboratoriet omfatter arbejdspladser (internet, kontor- og mødefaciliteter) så regionen kan bringe nationale og internationale forskere, rådgivere, entreprenører og producenter sammen. Hermed sikrer regionen et godt afsæt for samarbejde og vidensdeling både indenfor og imellem udviklingsprojekterne på testgrunden. Der er også oprettet faciliteter til kommunikation og undervisning med mulighed for at afholde konferencer med op til godt 50 deltagere. Endelig er der skabt generelle rammer for idéudvikling og innovation - også for andre fagdiscipliner i regionen.

Perspektiverne for testgrunden er at styrke forudsætningen for at arbejde mod "hurtigt, godt, billigt og bæredygtigt".
Samtidigt styrkes vidensdeling og muligheden for dansk og internationalt samarbejde mellem vidensinstitutioner og erhvervslivet. Hermed dannes et godt grundlag erhvervsudvikling og eksport af dansk ekspertise indenfor jord- og grundvandsområdet.

Regionens testgrund, hvor nye metoder til at undersøge og oprense jord- og grundvandsforurening skal afprøves

Boligejernes rettigheder og muligheder

Det er en god idé at dyrke grøntsager i et højbed med ren jord, hvis jorden i haven er forurenet

Boligejere er gennem lovgivningen sikret en ret til at få fremskyndet sagsbehandlingen, når de beder regionen om det. Der er tale om opgaver, som ofte er prioriteret lavt i forhold til regionens miljø- og sundhedsprioriterede indsats. For den enkelte boligejer kan sagsbehandlingen imidlertid bidrage til en hurtigere afklaring af forureningssituationen. Afklaringen kan medvirke til at ændre den fastlåste situation, som boligejere kan føle sig i, når deres grund bliver kortlagt af regionen.

Undersøgelse af boliggrunde

Ejere af boliggrunde, der er kortlagt som muligt forurenet, kan bede regionen om at afklare, om grunden er forurenet eller ej. Undersøgelsen skal udføres inden for et år. I 2012 har Region Hovedstaden undersøgt 66 grunde efter anmodning fra boligejere.

Boligejernes særlige ret til at få deres boliggrunde undersøgt inden for et år, medfører, at Region Hovedstaden må tilpasse antallet af nye kortlægninger af muligt forurenede grunde til de ressourcer, der er til rådighed til undersøgelser. Så der er balance i forhold til den sundheds- og den drikkevandsrettede indsats.

Forureningens sundhedsmæssige betydning

Regionen nuancerer forureningens sundhedsmæssige betydning på forurenede boliggrunde for at gøre det nemmere for ejere, ejendomsmæglere og kreditinstitutioner at forstå, hvad jordforureningen betyder for den daglige brug af hus og have.

Nuanceringssystemet inddeler den sundhedsmæssige betydning i tre kategorier F0, F1 og F2:

- F0 og F1 har ingen reel betydning for brugen af hus og have,
- F2 betyder, at der kan være en risiko eller, at forureningen ikke er undersøgt tilstrækkeligt til at afgøre risikoen

Regionen udfører ikke flere undersøgelser og oprenser heller ikke forureningen på boliggrunde med forureningskategorien F0 og F1, med mindre forureningen truer drikkevandet.

Siden 2007 har regionen i alt nuanceret forureningens sundhedsmæssige betydning på 680 boliggrunde. To tredjedele af boliggrundene har fået tildelt forureningsklasse F0 eller F1. Den sidste tredjedel har fået tildelt

Forureningsklasse	Antal	Procentvis fordeling af forureningsklasser
F0	352	52
F1	93	14
F2	235	34

Fordelingen af forureningsklasserne (ultimo 2012)

Undersøgelser og oprensninger efter værditabsordningen

Værditabsordningen er en statsfinansieret ordning for de boligejere, der uden at vide det, har købt en forurenet grund. Ordningen giver visse boligejere ret til – mod at betale en mindre egenbetaling – at få fremskyndet indsatsen mod forureningen uden om Region Hovedstadens miljøprioriterede indsats.

Indsatsen sikrer, at hus og have kan bruges uden skadelige virkninger fra forureningen – ikke at rense helt op, så grunden kan udgå af kortlægningen.

Regionen vurderer, om en boliggrund opfylder betingelserne for at være omfattet af ordningen. Det er

også regionen, der står for de praktiske opgaver som ansøgning om penge hos staten, undersøgelse af forureningen og den eventuelle oprensning.

Den økonomiske del af ordningen står statens Administration for. For tiden er der ingen eller kort ventetid for regionen og borgerne på penge til undersøgelser, mens der er cirka 10 års ventetid på penge til oprensning.

I 2012 har Region Hovedstaden behandlet 16 ansøgninger fra boligejere om oprensning af forurening gennem værditabsordningen. Og arbejdet med 41 undersøgelser og otte oprensninger efter ordningen. Ved udgangen af 2012 står 76 boliggrunde i regionen på venteliste til at blive renset op.

I 2012 HAR INDSATSEN I FORHOLD TIL BOLIGEJERE BL.A. OMFATTET:

- Undersøgelse af 66 boliggrunde efter anmodning fra ejerne
- Orientering af 92 boligejere om for ureningens sundhedsmæssige betydning på deres grund
- Behandlet 16 ansøgninger, arbejdet på 41 undersøgelser og 8 oprens ninger efter værditabsordningen

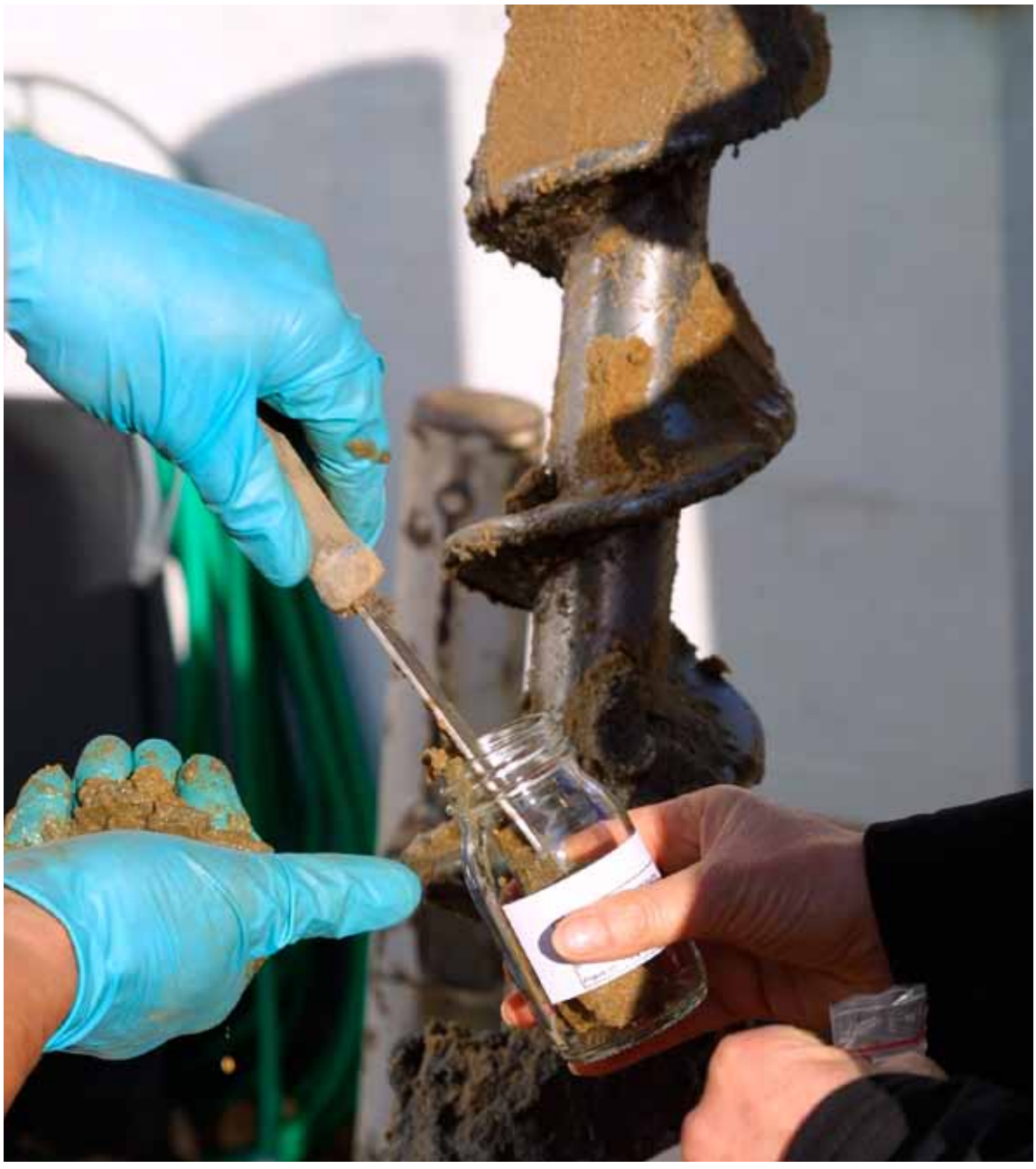

Udtagning af jordprøver fra boresnegl

Borgerrettede opgaver

Jordprøver til geologisk bestemmelse

Regionen har også en række borgerrettede opgaver på jordforureningsområdet. Det er opgaver som ligger udover de miljø- og sundhedsprioriterede opgaver og de opgaver, som er forbundet med boligejernes særlige rettigheder.

De borgerrettede opgaver omfatter bl.a.

- målrettet rådgivning til borgerne om sundhedsrisiko ved jordforurening,
- behandling af sager, hvor grundejere/bygherrer selv betaler for at undersøge og oprense forurenet jord,
- besvarelse af henvendelser fra borgere, ejendoms mæglere og andre, der anmoder regionen om oplysninger om konkret jordforurening.

Regionens ressourceforbrug til de borgerrettede opgaver er bundet til borgernes efterspørgsel af opgaverne, og indgår derfor ikke i regionens arbejde med den offentlige indsats (den miljø- og sundhedsprioriterede indsats). Dette er Region Hovedstaden nødt til at tage højde for ved planlægning af arbejdet. Samtidig er det vigtigt at være opmærksom på, at private boligejere og bygherrers undersøgelser og oprensninger bidrager til løsning af jordforureningsproblemer, om end der ikke er tale om de mest miljøbelastende problemer.

Bygherrers egen indsats

Mange grundejere, der har fået deres grund kortlagt som forurenet, ønsker selv at betale for en undersøgelse og oprensning af forureningen. Enten fordi en sådan oprensning gør det muligt for grundejeren at få tilladelse til at bygge på eller ændre anvendelsen af grunden. Eller fordi grundejeren har interesse i at rense op, for at undgå kortlægning eller få denne slettet.

Når der skal bygges på eller ændres anvendelse af forurenede grunde skal kommunen give en tilladelse til dette. Kommunen og regionen samarbejder om tilladelsens udformning, så det sikres, at begge myndigheders viden om forureningen inddrages i tilladelsen.
Tilladelsen skal sikre, at projektet ikke indebærer en risiko for sundheden hos boligejeren, eller en øget risiko for forurening af grundvandet. Projektet må heller ikke indebære, at regionens eventuelt senere undersøgelse eller oprensning fordyres væsentligt.

I 2012 har regionen myndighedsbehandlet 1349 sager, hvor private selv har betalt for at undersøge eller rense op. Og samarbejdet med kommunerne om 161 tilladelser til byggeri og ændret anvendelse på forurenede grunde.

Forurening på nedlagte tankstationer

Siden begyndelsen af 1990'erne har den private organisation Oliebranchens Miljøpulje undersøgt og oprenset forureninger på landets mange tusinde nedlagte tank- og servicestationer. Alle steder, hvor der engang har været solgt benzin har været omfattet af ordningen. Undersøgelserne og oprensningerne finansieres af benzinselskaberne i Danmark.

Regionen er i løbende dialog med Oliebranchens Miljøpulje og de berørte grundejere både før, under og efter undersøgelserne og oprensningerne finder sted. Ligesom regionen skal godkende de udførte tiltag.

I 2012 har regionen myndighedsbehandlet 32 sager under ordningen. 12 af sagerne har kunnet afsluttes helt. De sidste 20 sager omfatter forureninger, der er mere komplicerede at rense op end først antaget. Derfor er det nødvendigt at overvåge mange af forureningerne i de kommende år. Regionen forventer, at disse 20 sager skal fortsætte i et eller andet omfang de kommende år.

Forurening fra villaolietanke

I 2012 har regionen myndighedsbehandlet 15 sager i forbindelse med oprensning af forurening fra villaolietanke. Kommunerne er den primære myndighed på disse sager, mens regionen tager stilling til kortlægning af eventuel efterladt forurening.

Ejendomsforespørgsler og aktindsigt

I 2012 har regionen besvaret knap 29.000 forespørgsler om forurening. Størstedelen i forbindelse med salg af ejendomme. Derudover har regionen behandlet 1450 sager om aktindsigt, hvilket er en lille stigning i forhold til 2011.

Regionen arbejder på, at ejendomsmæglere, advokater og alle andre fra starten af 2014 kan få direkte adgang til regionens oplysninger om forurenede grunde via regionens hjemmeside.

Kommunikationsopgaver

I 2012 har regionen bl.a. arbejdet med følgende kommunikationsopgaver:

- Pjece om, hvordan regionen udfører en forureningsundersøgelse
- Igangsætning af et projekt om to film til hjemmesiden. Den ene film skal fortælle om regionernes arbejde med mistanke-kortlægning, mens den anden film skal vise, hvordan en indledende undersøgelse udføres på en boliggrund. Projektet udarbejdes i samarbejde med de øvrige regioner og Videncenter for Jordforurening
- Informationsskilte i forbindelse med konkrete undersøgelser og oprensninger
- Løbende forbedring af den skriftlige kommunikation med borgerne
- Løbende ajourføring af hjemmeside
- Pressemeddelelser ved opstart af videregående undersøgelser og oprensninger
- "Indberetning om jordforurening" til Miljøstyrelsen
- "Redegørelse om jordforurening" i et samarbejde med Miljøstyrelsen, de andre regioner og Videncenter for Jordforurening

It og data

- Ibrugtagning af ny jordforureningsdatabase JAR (Jordforureningslovens Areal Register)
- Drift og vedligeholdelse af databaser og andre it-systemer
- Udviklingsopgaver på it-området
- Indberetning af forurenede grunde til DK-Jord

Pjece som fortæller, hvad der skal ske, når regionen udfører en undersøgelse

I 2012 HAR DE BORGERRETTEDE OPGAVER BL.A. OMFATTET:

- Behandling af 1349 sager, hvor private bygherrer har betalt for en frivillig indsats på forurenede grunde
- Samarbejdet med kommunerne om 161 tilladelser til byggeri og anlægsarbejde på forurenede grunde
- Behandling af 32 sager om forurening på nedlagte tankstationer
- Behandling af 50 sager, hvor der er givet påbud til grundejer eller andre om oprensning af forurening (herun der forsikringsordningen for villaolie tanke)
- Besvarelse af knap 29.000 forespørgsler og 1450 aktindsigter om konkret jordforurening

Samarbejde med andre myndigheder om beskyttelse af grundvandet

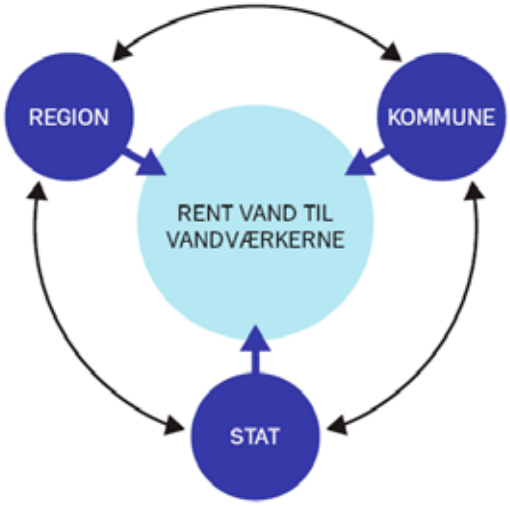

Region Hovedstaden, kommunerne og staten samarbejder om at sikre rent vand til vandværkerne og dermed til borgerne.

Drikkevandet i Danmark er baseret på rent grundvand. Vandværkernes vandboringer pumper grundvandet op fra undergrunden. Herefter ledes vandet ind på vandværket, hvor det i nogle tilfælde gennemgår en simpel vandbehandling, fx iltning, inden vandet sendes videre ud til forbrugerne.

Beskyttelse af grundvandet – og dermed drikkevandet - sker i et samspil mellem staten, kommunerne, regionen og vandværkerne:

- Staten kortlægger og udpeger de områder, hvor det er nødvendigt med en ekstraordinær indsats at beskytte drikkevandsressourcen for at kunne dække behovet for drikkevand nu og i fremtiden.
- Kommunerne udarbejder lokale planer for drikke vandsforsyning og indsatsplaner for beskyttelse af grundvandet. Kommunerne giver tilladelse til indvin ding af vand og fastlægger indvindingsoplandene.
- Region Hovedstaden bidrager med oplysninger om forurenede grunde til brug for statens kortlægning af de væsentligste trusler mod grundvandsressourcen. Regionen bidrager endvidere i forbindelse med kommunernes indsatsplaner med kortlægning af jord- og grundvandsforureninger, undersøgelser samt oprensninger.
- Vandværkerne er ansvarlige for drikkevandskvaliteten og forsyningen af drikkevand til forbrugerne.

For at opnå en sammenhængende indsatsplanlægning på grundvandsområdet og en effektiv udnyttelse af ressourcerne, er det væsentligt, at indsatsen er koordineret de tre myndigheder imellem. Gennem denne koordinering sikres det, at regionens indsats på jordforureningsområdet bliver et væsentligt bidrag til de øvrige myndigheders grundvandsopgaver.

Det er vigtigt med en god dialog og fælles forståelse mellem myndighederne. Både når staten indsamler data om forurenede grunde og i relation til statens redegørelser for "trusselsbilledet" i forbindelse med ressourcekortlægningen. I kommunernes arbejde med at udarbejde indsatsplaner. Og i regionens prioritering af den offentlige indsats, så det sikres at denne indsats sker i de områder, hvor vandværkerne henter drikkevandet. Derfor er det meget vigtigt, at der løbende udveksles data om fx fremdriften i kortlægningen af forurenede grunde og grundvandsressourcen samt om vandværkernes indvindingsoplande myndighederne imellem, så myndighederne hele tiden har de nyeste data at arbejde ud fra.

I indvindingsoplande med mange forurenede grunde er det fx uhyre vigtigt, at regionen har et samlet overblik over alle væsentlige forureninger, for at kunne vurdere, hvilke forureninger, der er så belastende i forhold til drikkevandet, at de skal renses op. Her er regionens arbejde med at opspore, kortlægge og undersøge forureninger helt afgørende for det samlede billede af risiko i forhold til drikkevandet. Risikobilledet

af forureningerne sammenholdt med den viden om grundvandets størrelse, kvalitet og sårbarhed som opnås gennem statens kortlægning af grundvandsressourcen, sikrer, at regionens beslutning om at oprense en forurening sker på baggrund af en konkret miljømæssig og økonomisk indsigt.

Region Hovedstaden har i løbet af 2012 ajourført sit kortgrundlag med hensyn til gældende indvindingsoplande i regionen. Det er sket med hjælp fra alle kommunerne i regionen. På baggrund af kommunernes tilbagemeldinger, har regionen ajourført det administrative grundlag i forhold til grundvandsindsatsen, således at regionen har det mest opdaterede billede dels af områderne med særlige drikkevandsinteresser og dels af indvindingsoplandene i regionen. Det opdaterede grundlag er vigtigt for regionens arbejde med den offentlige indsats i henhold til jordforureningsloven. Det er imidlertid ekstremt vigtigt, at kommunerne fremadrettet systematisk deler oplysninger om ændringer i vandindvindingsoplande med regionen.

I 2012 har Region Hovedstaden deltaget i otte grundvandssamarbejder med staten (Naturstyrelsen Øst), Albertslund, Brøndby, Dragør, Egedal, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Fredensborg, Furesø, Herlev, Hillerød, Hvidovre, Ishøj, Lyngby-Tårbæk, Rudersdal, Rødovre, Tårnby og Vallensbæk kommuner

Vandplaner og grundvandsbeskyttelse

Staten udsendte i december 2011 de endelige vandplaner, som er udarbejdet i henhold til miljømålsloven.

I statens vandplaner er der udarbejdet en oversigt over de indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse der er vedtaget inden for regionens område. Aktiviteterne i disse indsatsplaner og i de kommende indsatsplaner, udgør grundlaget for de indsatser og tiltag i vandplanerne der skal beskytte grundvandet. De indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse der allerede er vedtaget skal dog i nødvendigt omfang revideres med henblik på at kunne opfylde målene i vandplanerne. Vandplanerne kan betyde, at regionernes prioritering på jordforureningsområdet påvirkes.

De nuværende vandplaner gælder frem til udgangen af 2015, hvorefter næste generation af vandplaner træder i kraft. De kommende vandplaner kommer også til at omfatte de miljøfremmede stoffer og indeholde mål for grundvands- og overfladevands kvalitative tilstand. Her er regionernes indsats på jordforureningsområdet helt central. Der vil blive fokus på både de kilder til eksempelvis forurening med klorerede opløsningsmidler der prioriteres nu, og fortidens synder i form af pesticidforurening fra punktkilder, som der i dag kun i begrænset omfang er ressourcer til at gøre noget ved.

EU-direktivet stiller også krav om, at der sker en planlægning for al grundvand, uanset om det ender som drikkevand eller ender som overfladevand i vandløb, søer eller i havet. I den sammenhæng giver det rigtig god mening, at regionerne med ændringen af jordforureningsloven skal varetage beskyttelsen af både grundvand og overfladevand mod de miljøfremmede stoffer, der stammer fra jordforureninger. Det giver mulighed for en integreret kortlægning og oprensningsindsats.

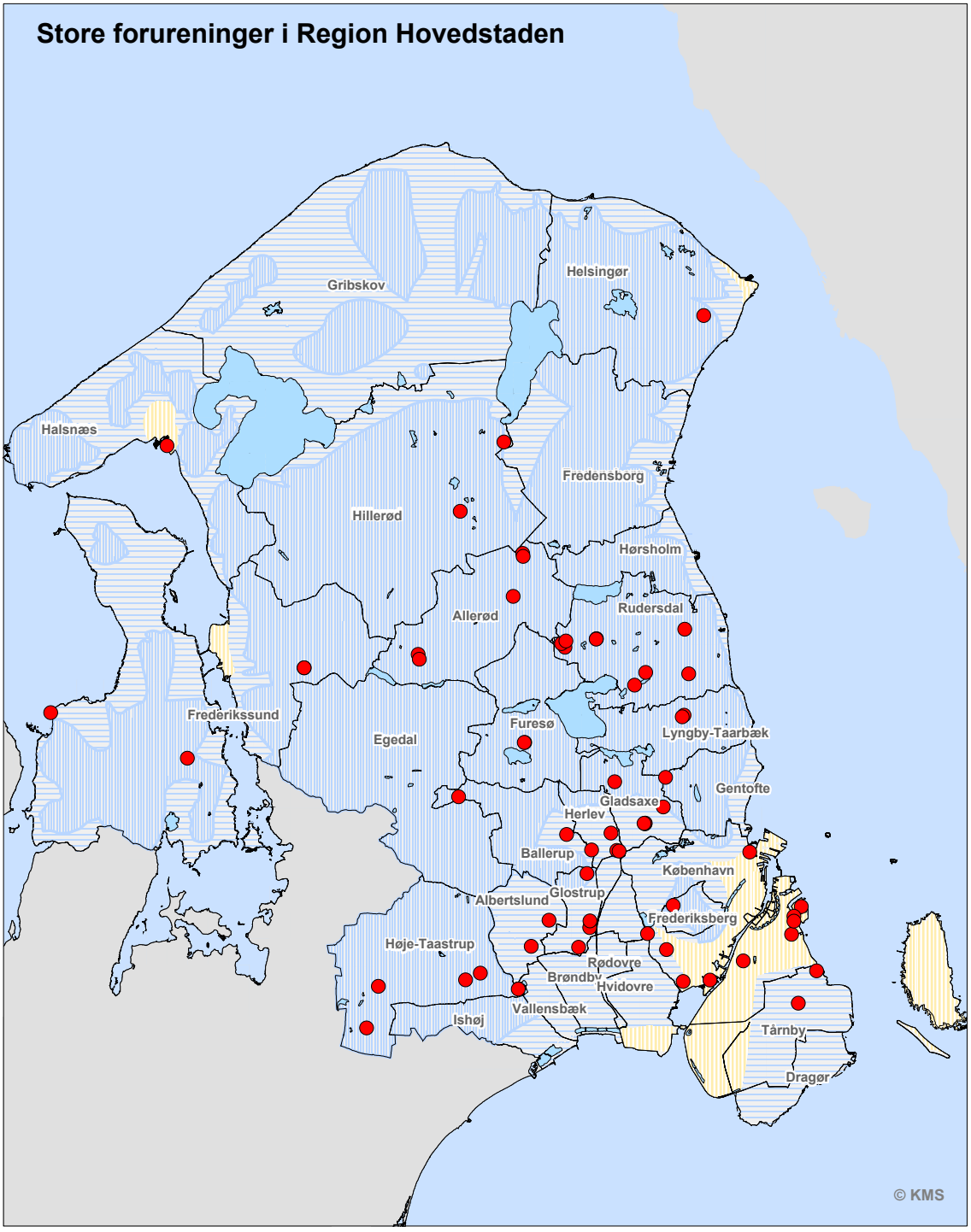

Drikkevandsinteresser

- Områder med særlige Drikkevandsinteresser
- Områder med Drikkevandsinteresser
- Områder med begrænsede Drikkevandsinteresser

Store forureninger

- (Indsatsen koster mere end 10 mio. kr.)

Store jordforureninger

Region Hovedstaden har i dag kendskab til 56 store jordforureninger i regionen. En stor jordforurening er defineret ved, at de samlede udgifter til undersøgelse, oprensning og overvågning forventes at overstige 10 mio. kr.

42 af de 56 store jordforureninger er omfattet af den offentlige indsats – enten fordi forureningen ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser og/eller i indvindingsoplande til vandværker eller fordi der er følsom anvendelse fx bolig på den forurenede grund.

Status på indsatsen i 2012

Region Hovedstaden udfører en aktiv indsats på hovedparten af de store jordforureninger. I 2012 har regionen haft aktiviteter på 37 af de 56 forurenede grunde. Det drejer sig om:

- 1 grund hvor forureningen er undersøgt,
- 3 grunde, hvor der både har været undersøgelse og oprensning (herunder projektering og drift af tekniske oprensningsanlæg)
- 26 grunde, hvor der har været oprensning (herunder projektering og drift af tekniske oprensningsanlæg), og
- 7 grunde, hvor forureningen overvåges.

På en grund varetager Københavns Kommune driften af det tekniske oprensningsanlæg.

På en grund har der i 2012 ikke været ressourcer til at fortsætte den påbegyndte undersøgelse, mens en grund afventer resultatet af statens kortlægning af grundvandet, før regionen kan tage stilling til om der skal ske yderligere tiltag på grunden.

På 14 af de store jordforureninger vil der inden for de nærmeste år ikke foregå nogen offentlig finansieret indsats. Disse forureninger er enten ikke omfattet af den offentlige indsats eller de ligger i områder, som nok er udpeget til drikkevandsinteresser, men hvor vandkvaliteten generelt er forringet.

Anvendte økonomiske midler

Frem til udgangen af 2006 har de tidligere amter og Frederiksberg og Københavns kommuner brugt i alt 274 mio. kr. på de store jordforureningssager i regionen.

Siden 2007 har Region Hovedstaden brugt yderligere 201,4 mio. kr. på undersøgelser, oprensning og overvågning af de store forureninger - heraf 36,8 mio. kr. i 2012.

Skønnede økonomiske midler fremover

Regionen skønner, at der fortsat skal bruges yderligere i størrelsesordenen 1,2 mia. kr. til indsatsen overfor de 56 (kendte) store forureninger.

Samlet set er afholdt 25 procent af udgifterne til de store jordforureninger inden for de offentlige indsatsområder. Videre er der afholdt fire procent af udgifterne uden for de offentlige indsatsområder (fx i forhold til beskyttelse af recipienter som søer, vandløb og havet).

Region Hovedstadens fremtidige udgifter til de store forureninger inden for de offentlige indsatsområder på 0,8 mia. kr. skal ses i forhold til regionens konservative skøn over de samlede udgifter på 4-6 mia. kr. til hele indsatsen på jordforureningsområdet.

Regionens opgaver med de store forureninger udgør dermed kun 12-18 procent af de skønnede samlede udgifter til jordforureningsområdet. Denne forholdsvis lille andel viser, at ”mindre” forureningssager under 10 mio. kr. betyder meget mere både økonomisk og miljømæssigt, end de store jordforureninger. Der er således ikke nødvendigvis en sammenhæng mellem den økonomiske udgift på den enkelte sag og den miljø- og sundhedsmæssige gevinst ved en oprensning. Oprensning af en ”lille” jordforurening kan have en langt større gevinst, end oprensning af en stor jordforurening.

Bilag 2 indeholder en kort status for hver af de store jordforureninger, mens bilag 3 indeholder en oversigt over sagerne.

Ressourceanvendelsen i 2012

I 2012 havde Region Hovedstaden et oprindeligt driftsbudget på 147,3 mio. kr. inkl. 3,5 mio. kr. i uforbrugte midler overført fra 2011 og seks mio. kr. som regionsrådet bevilligede til udvikling af nye metoder og teknikker. I efteråret 2012 blev der overført yderligere ca. 10 mio. kr. til området. Det samlede driftsbudget til at gennemføre indsatsen indenfor jordforureningsområdet blev dermed 157,3 mio. kr. og samt 56,4 interne årsværk.

Ud af det samlede driftsbudget blev der brugt 152,3 mio. kr., hvilket betyder, at fem mio. kr., svarende tre procent af det samlede budget ikke blev brugt i 2012. Som det ses af opgørelserne for 2012, blev hovedparten af driftsmidlerne (69 procent) brugt til oprensninger og tilhørende aktiviteter. 17 procent blev brugt til at kortlægge forureninger, mens de sidste 14 procent blev brugt til borgerrettede opgaver, IT, ledelse og planlægning

I 2012 blev 39 procent af årsværkene brugt på oprensninger og tilhørende aktiviteter, 18 procent på kortlægningsaktiviteterne, 14 procent på borgerrettede opgaver, mens 29 procent blev brugt på IT, ledelse og planlægning. I 2012 har der været et særligt fokus på oprensninger, hvilket afspejler sig i, at disse aktiviteter har tegnet sig for det største forbrug af både driftsmidler og årsværk.
En detaljeret opgørelse over, hvordan forbruget af driftsmidler og årsværk er fordelt på en række aktiviteter fremgår af tabellen.

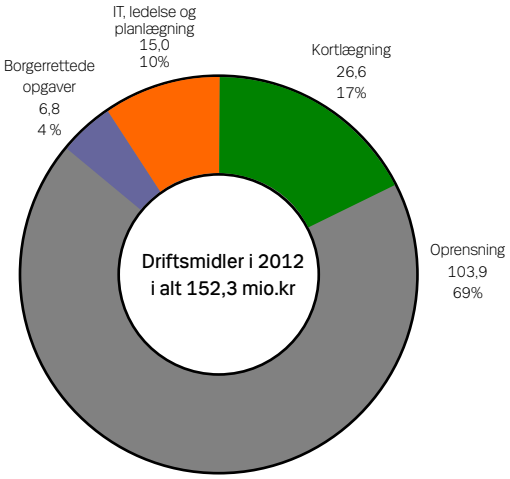

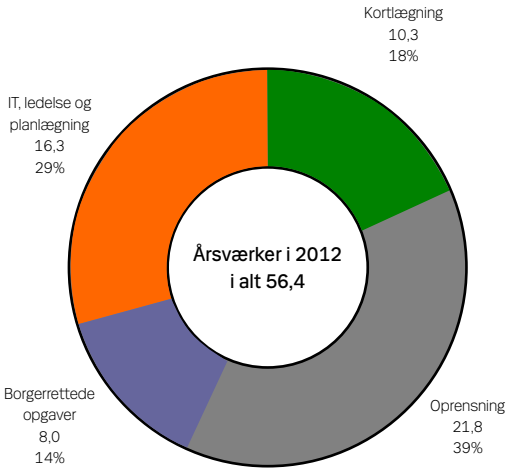

Udgifterne på jordforureningsområdet i 2012		Årsværk	Driftsmidler i 1000 kr.	Samlet driftsmidler i 1000 kr.	Driftsmidler i %
Kortlægning	Opsporing og kortlægning af mulig forurening	3,5	8.088	26.629	17
	Indledende undersøgelser	6,8	18.541		
Oprensning	Videregående undersøgelser	7,7	27.750	103.908	69
	Oprensning	5,3	49.524		
	Drift af tekniske oprensningsanlæg og overvågning af forurening	7,8	21.690		
	Tværgående projekter (udviklingsprojekter)	1,0	4.945		
Borgerrettede opgaver	Udtalelser i forbindelse med byggeri og ændret anvendelse på forurenede grunde Godkendelse af undersøgelser og oprensninger betalt af private bygherrer Besvarelse af henvendelser, rådgivning og kommunikation	8,0	6.806	6.806	4
It, ledelse og planlægning	Administration og planlægning	11,8	7.935	14.963	10
	It og data	4,5	7.029		
I alt		56,4	152.306	152.306	100

Planlagt ressourceanvendelse i 2013

I 2012 blev det politisk besluttet at øge indsatsen med at opspore og kortlægge forurening i Vestegnskommunerne og tilstødende kommuner uden for København og Frederiksberg i de kommende år. Indsatsen betyder en markant styrkelse af den samlede kortlægningsindsats. Det blev også besluttet, at forøge indsatsen med udvikling af nye hurtigere og billigere metoder og teknikker til oprensning af forurening.

I 2013 har Region Hovedstaden et driftsbudget på 134,3 mio. kr. ekskl. moms og 66,3 årsværk til indsatsen på jordforureningsområdet (inkl. administration, men ekskl. lønudgifter). Det forøgede antal årsværk afspejler en konvertering af konsulentmidler for at sikre en mere rationel udnyttelse af midlerne samt rekruttering til de styrkede indsatsområder med kortlægning og udvikling af nye metoder og teknikker. Nedenfor ses fordelingen af de budgetterede ressourcer i 2013 opgjort på fire hovedområder og ni delområder. I forhold til de tidligere år, er driftsmidlerne til kortlægningsopgaverne opprioriteret, mens midlerne til oprensning, IT, ledelse og planlægning er lavere end i 2012

Fordelingen af midler er:

- 24 procent til "mistanke"-kortlægning og indledende undersøgelser,
- 62 procent til oprensning af forurening med tilhørende aktiviteter, og
- 14 procent til borgerserviceopgaver, ledelse, planlægning og IT.'

Regionen skal desuden gennemføre projekter med ekstern finansiering gennem statens værditabsordning og Miljøstyrelsens Teknologipulje i 2013.

Budget på jordforureingsområdet i 2013		Årsværk	Driftsmidler i mio. kr.	Samlet driftsmidler i mio. kr.	Driftsmidler i %
Kortlægning	Opsporing og kortlægning af mulig forurening	6,0	10,5	31,9	24
	Indledende undersøgelser	8,5	21,5		
Oprensning	Videregående undersøgelser	5,9	21,9	83,3	62
	Oprensning	6,9	34,0		
	Drift af tekniske oprensningsanlæg og overvågning af forurening	8,6	22,3		
	Tværgående projekter (udvikligngsprojekter)	1,9	5,0		
Borgerrettede opgaver	Udtalelser i forbindelse med byggeri og ændret anvendelse på forurenede grunde Godkendelse af undersøgelser og oprensninger betalt af private bygherrer Besvarelse af henvendelser, rådgivning og kommunikation	9,8	8,1	8,1	6
It, ledelse og planlægning	Administration og planlægning	14,2	5,6	11,0	8
	It og data	4,4	5,4		
Ialt		66,3	134,3	134,3	100

Udviklingen i ressourceanvendelsen

Teknisk oprensningsanlæg der renser forurenet grundvand

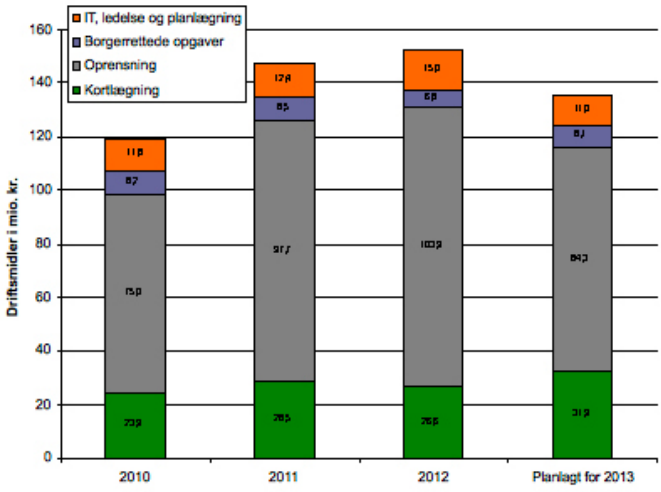

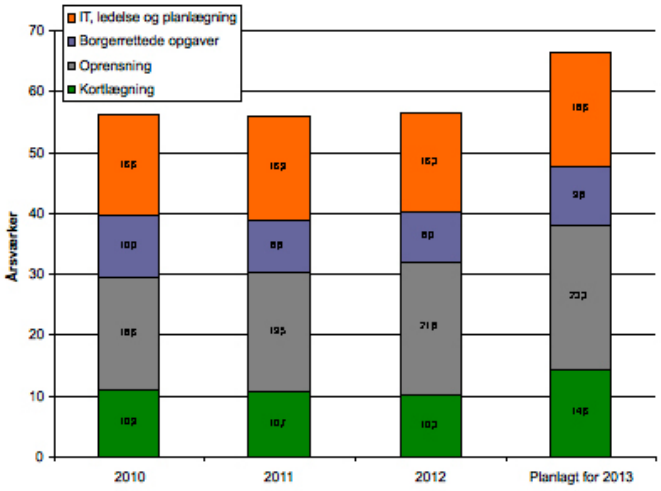

I de seneste tre år fra 2010 til 2012 er tildelingen af driftsmidler til jordforureningsområdet øget markant fra 119 mio. kr. til 152 mio. kr. Det skyldes, at regionsrådet i Region Hovedstaden flere gang har bevilliget ekstra midler til netop oprensning af forurening og de tilhørende aktiviteter, fx udvikling af nye metoder og teknikker. Og som det fremgår af figurerne har driftsmidler alt overvejende i både 2011 og 2012 netop været brugt på at øge oprensningsindsatsen.

Det samlede antal af årsværk har ligget konstant på 56 i de tre år (2010-12). Ligesom fordelingen af årsværk indenfor de fire hovedgrupper: kortlægning, oprensning, borgerrettede opgaver og IT, ledelse og planlægning har været forholdsvis konstant. Tildelingen af årsværk til oprensning har dog været svagt stigende fra 2010 til 2012.

I 2013 er kortlægningsaktiviteterne tildelt 4,3 ekstra årsværk og budgettet hertil øget med 5,3 mio. kr. Samtidig har det været nødvendigt at reducere driftsbudgettet for andre aktiviteter. Den største nedjustering er planlagt inden for oprensningsområdet, men der er også foretaget en forholdsmæssig stor nedjustering af driftsbudgettet for IT, ledelse og planlægning.

Det forøgede antal årsværk i 2013 afspejler en konvertering af effektive konsulentmidler for at sikre en mere rationel udnyttelse af midlerne samt rekruttering til de styrkede indsatsområder med kortlægning og udvikling af nye metoder og teknikker.

Udgifterne til drift af tekniske oprensningsanlæg

I mange år var regionernes eneste reelle mulighed for at forhindre spredning af forurening i grundvandet at oppumpe det forurenede grundvand og rense det i særlige anlæg. Anlæg som skal køre i mange år. Efter vandet er renset i anlægget udledes det til kloakken, til vandområde, eller tilbage til grundvandet.

Kombinationen af stadig flere oprensningsanlæg, og at disse skal køre i mange år medfører, at udgifterne til at drive anlæggene udgør en betydelig del af regionens samlede budget på jordforureningsområdet. Det er specielt udgifterne til el og afledning af vandet til kloak, der lægger beslag på regionens midler. Som det fremgår af figurerne har udgifterne til at drive anlæggene ligget på omkring 200.000 kr. pr. anlæg de seneste år. Det betyder, at Region Hovedstaden i 2012 har brugt godt 15 procent af driftsmidlerne på at drive oprensningsanlæg.

Regionen arbejder på at gøre det billigere at drive anlæggene. Men først og fremmest er det regionens mål fremadrettet at gennemføre oprensninger, der er så effektive, at det ikke er nødvendigt at drive et oprensningsanlæg i mange år. Ligesom det er målet på sigt at kunne lukke så mange anlæg som muligt.

Teknisk oprensningsanlæg der renser forurenet grundvand

Planlagt indsats i 2013

Forurenet grundvand pumpes op og renses.

I 2013 vil Region Hovedstaden fortsat have stort fokus på at gennemføre så mange kortlægninger, undersøgelser og oprensninger som muligt. Ligesom regionen vil have fokus på udvikling af nye metoder og teknikker med henblik på at kunne undersøge og rense op hurtigere, billigere og mere effektivt end det er muligt i dag.

Med udgangspunkt i principperne for prioritering af den offentlige indsats har regionen bl.a. planlagt følgende aktiviteter for arbejdet med jordforureningsområdet i 2013:

"Mistanke"-kortlægning af forurening

- Færdiggøre "mistanke"-kortlægningen i Brøndby Kommune, og igangsætte "mistanke"-kortlægning af grunde i Gladsaxe, Glostrup, Rødovre kommuner.
- Forberede "mistanke"-kortlægning af grunde i Herlev og Hvidovre kommuner.

Indledende undersøgelser og "videns"-kortlægning af forurening

- Gennemføre forventet cirka 50 boligundersøgelser efter anmodning fra grundejere.
- Undersøge 75 grunde inden for højt prioriterede grundvandsområder.
- Vurdere resultatet af 70 undersøgelser udført i 2012 med henblik på kortlægning af eventuel forurening.
- Nuancere forureningens sundhedsmæssige betydning på forventet 15 grunde efter anmodning fra grundejere.
- Revurdere om allerede forurenings-kortlagte grunde skal forblive kortlagt efter Miljøstyrelsen i 2010 hævede grænseværdierne for forurening med oliestoffer i jorden (regionen skal de kommende år i alt revurdere cirka 140 sager).

Afgrænsende undersøgelser af forurening

- Afslutte eller videreføre 42 afgrænsende undersøgelser påbegyndt i 2012 eller tidligere.
- Igangsætte 17 nye afgrænsende undersøgelser.

Oversigt over undersøgelserne fremgår af oversigt A i bilag 1.

Oprensning af forurening

- Planlægge, projektere og igangsætte nye, samt færdiggøre allerede påbegyndte oprensninger. De nye oprensninger omfatter forurening som truer indeklimaet i boliger og/eller drikkevandet.
- Opfølgning på oprensninger igangsat i 2012 eller tidligere.

Oversigt over oprensningerne fremgår af oversigt B i bilag 1.

Indsats efter værditabsordningen

- Vurdere forventet 20 ansøgninger fra boligejere om optagelse i værditabsordningen.
- Udføre afgrænsende undersøgelser på forventet 13 boliggrunde.

Drift af tekniske oprensningsanlæg og overvågning af forurening

- Opretholde driften af de tekniske oprensnings anlæg, der er etableret med henblik på at sikre drikkevandet eller indeklimaet i boliger.
- Revurdere igangværende oprensningsanlæg med henblik på enten at lukke anlægget eller optimere driften af anlægget – herunder energioptimere anlæggene.
- Overvåge cirka 20 forureninger med henblik på at kunne igangsætte en oprensning, hvis forureningen udvikler sig kritisk.
- Revurdere igangværende overvågninger af forureninger med henblik på at optimere over vågningen endnu mere, eller alternativt at indstille overvågningen, hvis den ikke længere er nødvendig.

Oversigt over de tekniske anlæg og de forureninger, der overvåges fremgår af henholdsvis oversigt C og D i bilag 1.

Tværgående projekter – udviklingsprojekter

- Arbejde med 10 udviklingsprojekter der blev igangsat i 2012 eller tidligere
- Igangsætte ni nye udviklingsprojekter

Borgerrettede opgaver

Regionen forventer i 2013 i lighed med tidligere år at behandle et stort antal sager direkte relateret til borgerne, herunder:

- Besvare forventet 26.000 forespørgsler om konkret forurening og sager om aktindsigt fx i forbindelse med køb/salg af ejendomme.
- Behandle forventet 1200 forslag til undersøgelser og oprensninger betalt af private grundejere og bygherrer.
- Udarbejde høringssvar på forventet 150 tilladelser fra kommunerne til byggeri eller ændret anvendelse på forurenede grunde.
- Behandle cirka 20 sager om undersøgelser og oprensninger af forurening fra nedlagte tank- og servicestationer udført og betalt af Oliebranchens Miljøpulje.
- Vurdere og eventuelt kortlægge efterladt foru rening i forbindelse med oprensning af forurening fra villaolietanke.
- Arbejde på at gøre det muligt for borgere, ejendomsmæglere m.fl. at trække oplysninger om jordforurening via regionens hjemmeside
- Samarbejde med kommunerne og Naturstyrelsen Øst.
- Skriftlig indberetning til Miljøstyrelse
- Samarbejde med de øvrige regioner og Videncenter om Jordforurening om udarbejdelse af to film til hjemmesiden om regionernes arbejde med ”mistanke”-kortlægning og undersøgelse af boliggrunde.

It og data

- Drift og vedligeholdelse af databaser og andre it-systemer
- Indberette forurenede grunde til DK-Jord
- Drift og udvikling af andre opgaver på it-området

Ledelse og planlægning

- Ledelse
- Planlægning, juridisk sagsbehandling, sekretariatsopgaver
- Bidrag til Videncenter for jordforurening

ordrenr. 17349

Region Hovedstaden

Koncern Miljø
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Telefon: 38 66 50 00
E-mail: miljoe@regionh.dk
www.regionh.dk